

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

AKI

Demirel :

Yâreme yâre açan yâr elidir,
Yâr elinden yüregim yârelidir!

PARANIZIN
İSTİKBALİNİZİN
EMNİYETİ

AKKABA

Yıl: 43 Cilt: 8 Sayı: 20 • Başyazarı: Yusuf Ziya ORTAÇ • 12 Mayıs 1965

Amerika Düşmanlığı!

BİRİNCİ Dünya Savaşı düşününüz: Alman olmanın nemiz kalmıştı? Ordu, Almanların emrinde idi. Donanma Almanların emrinde... Eğer, Yavuz, bir Alman amiralinin kumandasında olmasaydı, harbin kaderi, Fransa topraklarında belli olduğu o duraklama günlerinde, Rus limanlarını topa tutarak ateşe atılmayacaktık körü körüne...

Mısır'ın fethine, Alman ordu-suna çullanan düşman ağırlığı-nı üstümüze çekmek için atılmıştık. Karpatlar'da Türk kanı bu uğurda döküldü. Sarıkamış'ta karların kefenine gömülen yüzbinler, bu uğurda, düşmanın ateşi ile değil, kışın buzdan ora-ğı ile biçildiler...

Sahnelerimizde Alman artist-leri oynuyordu. Lokantalarımız-da Almanca konuşuyorduk. Bı-yıklarımıza kadar Alman ol-muştuk!

Bir kurtuluş savaşı geçti ara-dan... Yalnız Yunandan kurtul-mak için miydi bu savaş?.. Yal-nız Eskişehir'i, Kütahya'yı, İz-mir'i mi kurtardı Mustafa Ke-mal?

Biz, benliğimizi düşman istilâ-sından kurtarmıştık asıl... Asıl kurtulan, yabancı ayaklar altın-da ezilmiş Türklüğümüzdü!

Atatürk, yalnız Yunanlıları de-nize atmadı. Bizi omuzlarımız-dan tuttu ve üstümüzde Bâbü'lî uşaklığının ne kadar miskinliği, ne kadar sünepliği varsa hep-sini sarsa sarsa silkti, attı:

Ne mutlu Alman dostuyum!.. Ne mutlu İngiliz dostuyum!.. Ne mutlu Amerikan dostuyum demedi... Ne mutlu Türküm dedi!

O, yalnız vatani kurtarmamış-tır, benliğimizi kurtarmıştır. Bize çalışma gücü, başarıma inancı vermiştir.

Mustafa Kemal kimdi?.. Ka-nını, beş yıl cephe cephe akıta-rak yere serilmiş bir imparator-luğun generali...

O, bayrağı, bu yere serilmiş şehidin elinden alıp dağa çı-kmıştı. Ne parası vardı, ne ordu-su vardı, ne silâhı... Ama kafası vardı. Ama yüreği vardı!

Biz, onun kurtardığı vatanın çocukları İkinci Dünya Savaşın-dan nasıl çıktık?

Sınırlarımızda tek silâh patla-madan.. Köylerimize tek bomba

düşmeden.. Tek erimiz şehid ol-madan.

Şimdi şu halimize bakınız!

Bir Amerika dostluğuna ver-mişiz kendimizi... Kore demiş-ler, Fransa'dan, İngiltere'den çok asker veren biz!

NATO demişler, bütün ordu-sunu emrine veren biz!

Üs demişler, 35 milyon metre karelik toprağı altlarına se-ren biz!

Bir elleri ile yardım diye uzat-tıklarını, öbür avuçlarına maaş diye koyan yine biz!

1923 de Lozan'da aldıklarımı-zı, Ankara'da geri vermişiz bi-rer birer: Sokakta adam çiğni-yen sarhoş neferi yargılamak yetkisine kadar!

Çarşımızla Amerika olduk, pa-zarımızla Amerika: Çocuk ma-masından, sarhoş mezesine ka-dar hepsi Amerikan... Erkek ço-rabından, kadın donuna kadar hepsi Made in U.S.A...

Radyolarımızda şarkılar Ame-rikalı, gazinolarımızda türküler Amerikanca!

Beyoğlu caddesi, Şişli caddesi,

Maçka caddesi, Rumeli caddesi baştan başa Amerikan döküntü-sü ile dolu!

Biz, Amerikanın dostu değil, Amerika'nın aşığı, Amerika'nın kölesi, Amerika'nın fedaisi ol-muşuz!

Amerika'dan para almayan hangi devlet var?.. İşte İngilte-re, işte Fransa, işte İtalya, işte Yunanistan... Hangisi haysiyeti-ni sattı ki?

Şu general De Gaulle'e baka-mız: Amerika devlet başkanı Johnson'a burnunun delikleri ile bakıyor!

Bütün suç, bütün ağırlığı ile dönüp dolaşıp sayın İnönü'nün omuzlarına çöküyor: Bizi bu du-ruma düşüren, onun getirdiği sistemdir.

Bu sistem içinde yapılan se-çimler bize 1950 meclisini getirdi.

Bu sistem içinde gelen meclis-ler bize o hükümetleri getirdi.

Bu sistem içinde gelen hükü-metler sorumsuz idareleri ile memleketi bu duruma getirdi.

Bu sistem içinde bu duruma gelen memleket ihtilâli getirdi.

Bu sistem içinde gelen ihti-lâl, yeni anayasayı, yeni seçim kanununu bu sistem içinde ge-tirdi.

Bu sistem içinde gelen yeni sistem ise, görüyorsunuz başı-mıza neler getirdi!

Bu sistem içinde değişen hükümetlerin, devlet adamı diye dünya karşısına çıkardığı kişi-lerle elbet memleket itibarı sağlanamaz.

Tek yabancı dil bilmeyen ter-cümanlı Bakan, daha dün insan eti yiyen Afrika devletlerinde bile yok!

Hemen söyleyim: Yabancı dil bilmek öğrenilecek şey değildir. Garsonlar iki üç dil konuşuyor. Ama bir Bakan için yabancı dil bilmemek, onun neler, neler, neler bilmediğini beliren büyük bir ayıptır!

Fransızca bilen, Almanca bilen ve yetmiş yaşından sonra İngi-lizce öğrenen sayın İnönü, insa-nı kahrından öldürecek bir inat-la o çeşit gözdelelerinden kendisi-ne sorumluluk arkadaşı seçmek-te hiç beis görmedi...

Amerika bizden yüz çevirdi diyorlar. Nasıl çevirmesin? Kar-sısına bakılacak yüz çıkarma-dıktan sonra...

Yusuf Ziya ORTAÇ

Almanya bizden canlı sülük istiyor. — Gazeteler —

İhracat mallarımız!

PROFESÖRÜN Sevgili Karısı...

— Kitabımı bir ay önce yazıp vermeliydim, sözleşmemiz böyleydi. Bitirli yazmadım.

— Yaz efendim. Sana yazma diyen var mı?

— Tabii şekerim, haklısın... Yazmalıydım şimdiye kadar. Ama olmadı işte... Bitirli başımı topluyamıyorum ki... Sinirlerim bozuk...

— Ne varmış sinirlerin bozulacak?

— Yok, bişey yok ama ne bileyim ben... Bugün kitaba başlamak istiyorum. Hava da güzel, sinirlerim de iyi... Hiç olmazsa kitabın planını yaparım bugün...

— Otur yaz... Yoksa seni rahatsız mı ediyorum?..

— Ne münasebet sevgilim... — Yaz öyleyse... Seninkisi tenbellik.

— Evet... İnşallah yine bir hursuzluk çıkmaz da...

— Yani, şimdi ne demek istiyorsun sen?

— Hiç... Bişey demek istemedim... İnşallah yazarın diyor...

— Ben ölsem?..

— Ben ölsem diyorum...

— Sana söylüyorum.

— Hi?

— Beni dinlemiyorsun ki... Bana şu kadarlık değer verdiğin yok...

— Sevgilim, sana hiç değer

vermez olur muyum? Sen benim en değerli...

— Birazcık değer versen, karım ne diyor diye kulak verisin...

— Affedersin, kitaba dalmışım da duymadım... Ne demiştin sevgilim?

— Hiç... Bişey demedim.

— Söyle ama... Bak, af diliyorum... Ne olur bir daha söyle...

— Artık geçti...

— Söylemezsen aklım sende kalacak, hiç bişey yazamam... Ne olur söyle...

— Ben ölsem diyorum...

— Niye?

— Hihiç... Ölsem işte...

— Neler söylüyorsun sen şekerim...

— Canım, sözgelişi ölsem...

— Yavrum, nerden çıkarıyorsun böyle sözleri?

— Sözümlü kesme de dinle: Ben ölsem, benden sonra bir daha evlenir misin?

— Sevgilim... Şekerim...

— Bırak şimdi beni oyalamayı da soruma cevap ver bakalım: Ölürsen bir daha evlenir misin, evlenmez misin?

— Nerden gerekti bu soru şimdi durup dururken?

— Yaaa, gördün mü, cevap bile veremiyorsun işte... Zaten içinden geçirdiklerini, benim için neler düşündüğünü biliyordum.

— Niçin böyle tedirginsin, niçin hırçınsın hayatım?

AZİZ NESİN

— Senin yüzünden...

— Ben ne yapıyorum sana güzelim, oturmuş burda kitabımı yazmaya çalışıyorum.

— Tabii senin yüzünden... Başka nasıl olmamı istiyordun, nasıl olabilirdim ki...

— Ben ne yapıyorum sana sevgilim?

— Ne yaptığını sen çok iyi bilirsin... Yaptıkların yetmiyor mu? Yoksa az mı buluyorsun?

— Yavrucuğum, ağlama, ne olursun ağlama... Ben seni hiçbir zaman üzmem istemiyorum.

— Öyleyse cevap ver bana: Ben ölünce bir daha evlenir misin?

— Allah göstermesin!..

— Yaaa, gördün mü, ben biliyordum zaten... Şimdi de kendi ağzınla itiraf ettin...

— İtiraf mı ettim? Ne dedim?

— Ay şimdi sen «Allah göstermesin» demedin mi?

— Dedim... Ne çıkar bundan?.. — Sen bir daha evlenir misin hiç, tabii...

— Karıcığım, bir kere ben senden yaşlıyım, hem epey yaşlıyım. Sen daha gençsin. Niçin sen benden önce ölecekmisin? Ölüm elbet bana daha yakın...

— Canım, ben senden önce ölürüm demiyorum ki... Meselâ ölsem diyorum... Hem kimin daha önce öleceği hiç belli olmaz. Baksana sen sapasağlam adamsın, sende ölecek göz var mı hiç!.. Ben bişeyi öğrenmek için soruyorum: Ölürsen evlenir misin?

— Evlenmem!

— Evlenmezsin demek?

— Evlenmem!

— Ama doğru söyle!

— Vallahi billâhi, Allah beni kahretsin ki evlenmem... Peki şimdi niye ağlıyorsun... Ağlama ne olursun?

— Biliyordum böyle diyeceğini...

— Ne dedim ben?

— Evlenmem, dedin... Hiç evlenir misin, evlenmezsin ya...

— İyi ama şekerim, ölüm sözünü açan sensin, ben açmadım ki... Senden sonra evlenmem de yince bunda ağlayacak ne var?

— Daha ne olsun? Hiç evlenir misin? Tabii evlenmezsin... Benim yüzünden bütün kadınlar dan nefret ediyorsun, evlilikten nefret ediyorsun... Hiç boşuna inkâr etme, sanki ben bilmiyorum muyum? Benden sonra bin yıl daha yaşasan yine de evlenemezsin... Ben bu kadar kötü bir kadın mıyım?

— Yavrum... Karıcığım... Ben öyle demek istemedim ki... Bak, ağlama da anlatayım... Yazık değil mi sana... Kendini yok yere harap ediyorsun... Sen benim sözlerimi yanlış anladın...

— Yaaa... Demek sen öyle demek istemedin...

— İstemedim ya...

— Yani ben ölürsen, arkamdan bir daha evlenirsin?

— Vallahi ne söyleyeyim bilmem ki... Belki de...

— Açık söyle açık...

— Kesin bişey söyleyemem şimdiden... Ama belki evlenirim!

— Tabii evlenirsin... Ben seni bilmiyorum muyum sanki...

— Aman yarabbi... Allahım sen bana sabır ver... Beni şaşırtıyorsun sevgilim, ne dediğimi bilemiyorum...

— Evlenirsin, evlenirsin...

— Ben seni memnun edeyim diye öyle söylemiştim...

— Beni memnun etmek için evlenmem dersin, beni memnun etmek için evlenirim dersin...

— Ne yapayım bilmem ki... Sen tek ağlama da... Evlenmem diyorum, kızılıyorsun; evlenirim diyorum, darılıyorsun... Peki ne yapayım ben?

— Zaten beni sevmediğini biliyordum.

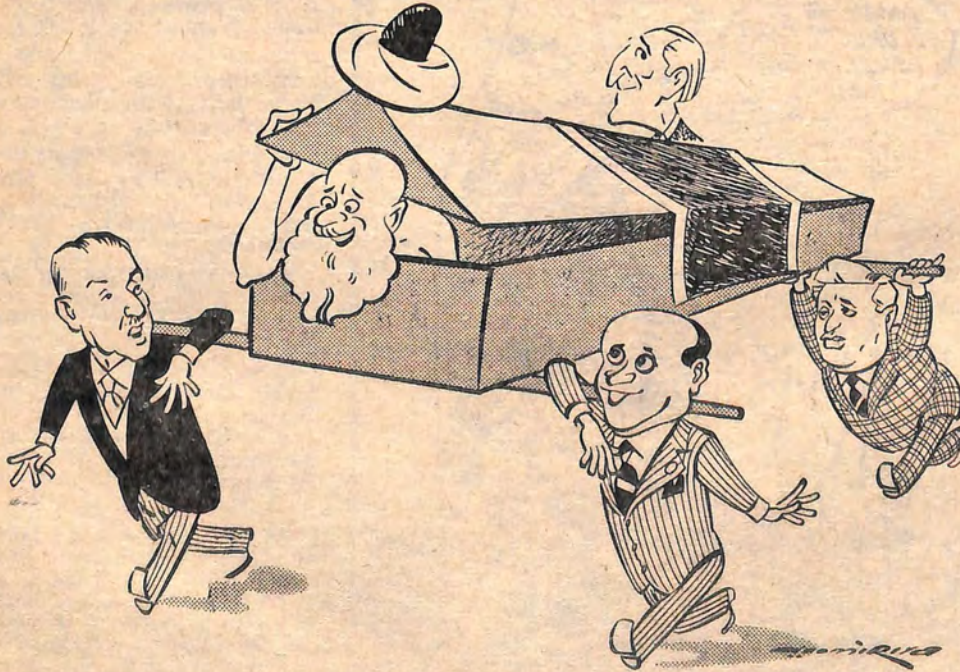
— Seni sevmediğimi de nerden çıkarıyorsun kuzum?

— Bilmez miyim ben? Bilirim tabii... Beni birazcık sevsen, ben ölüp ölmez hemen evlenir misin?

— Ben hemen mi dedim canım? Hemen diye bişey söylemedim ki...

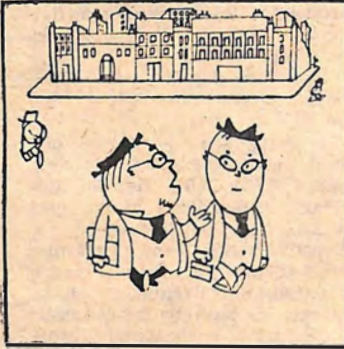
— Tabii... Hemen evlenmez-

Sağ ve sol cereyanlar karşısında...

S. H. Ürgüplü — Sağdan mı gidelim, soldan mı?..

Nasrettin Hoca — Ben sağlığında doğru yoldan ayrılmazdım!..

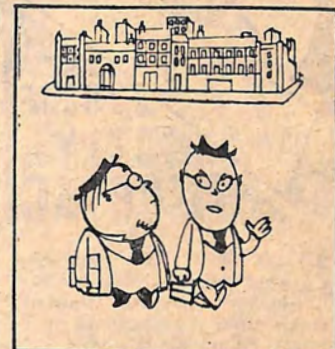
Prof. — Şu işi bir türlü anlayamıyorum Bay Rufat! Güneşimiz var, denizimiz var, yemyeşil ağaçlarımız var. Bu tabiat cennetinde turizmi bir türlü geliştiremiyoruz.

Bay Rufat — Var ama dostum, onları turistlere sunamayız. Çünkü ağaçlarımız bize lazım, kesmek için...

— Denizimiz bize lazım, çöplerimizi dökmek için...

Prof. — Peki, ya güneşimiz? B. R. — O da bize lazım, balıkla şıvamak için!..

sin... Çevrene karşı çok ayıp olurdu doğrusu... Onun için hemencecik evlenmezsin, bir süre beklersin, sözde benim matemi mi tutarsın. Herkesler de sana acırlar. Sonra unutulur giderim. Koskoca bir profesörün karısının ölümünden sonra hemen evlenmek yakışır mı... Egoist adam, ne olacak! Sen beni değil kendini düşünüyorsun...

— Off... Şimdi çıldıracağım... Bak bana şekerim... Çok rica ederim, ağlama, kendini üzme... Önce ağlama, sonra nasıl cevap vermemi istiyorsan söyle, öyle cevap vereyim...

— Ben işte asıl buna kızıyorum, anlamıyorsun ki... Her zaman böyle yapıyorsun.

— Ne yapıyorum?

— Beni memnun etmek için cevap verme!

— Peki, nasıl cevap vereyim sana?... Bir kadın öldükten sonra kocası bir daha ya evlenmez, ya evlenir. Başka şey yapamaz ki... Hem ikigözüm karıcığım, ortada ölüm filân yokken ne diye böyle şeyleri düşünmeli?

— Ne dedin, ne dedin? Yani ben öldükten sonra mı bunları düşüneceksin?

— Gayet tabii değil mi şekerim? İnsan şimdiden ilerde ne yapacağını kestirebilir mi?

— Ben biliyordum zaten...

Bizim Köyümüz

Bizim köy yollarının mühendisi keçidir, İtibar gören tüccar eşekli bir çerçidir, «YAHAFIZ» levhaları evimize bekçidir!

Şimdiyedek buraya bir aydın uğramadı, Seni hangi yel attı, ne aradın Körkadı?

Bizim köyde yaşantı insana pek olmaz yık, Sıtmayı iplik keser, trahomu tükürük, Gelmişiz gidiyoruz şu cihana körkütük!

Ahireti imârdır cümlemizin muradı,

Fakat senin için ne buralarda Körkadı?

Hayvan sevgisi sizde bize göre hayli kıt, Biz onlarla beraber yaşıyoruz her vakit: Güçleri motörümüz, tersleri kokar yakıt!

Toprağımız çok sertmiş traktör yaramadı,

Etüt için mi geldin köyümüze Körkadı?

Yol ödeneklerini müteahhit yürütmüş, Okul kerestesini yağmur, güneş çürütmüş, Zaman bir yığın ite fırsat vermiş, ürütmüş!

Bizi ezme çabası hâlâ duraklamadı,

Sen de gel tamam olsun köyümüze Körkadı!

Ağa suyun başında, suyu bulandıran biz!

Başımıza iş çıkar diye susta duran biz!

Sinekten yağ istihsal formülünü kuran biz!

Bu minval üzere döner değirmenin kanadı,

Öğrenelim senin de maksadın ne Körkadı?

Bir çeşme düşünün ki yalakları kup kuru, Bir şalvar düşünün ki kopuvermiş uçkuru, Bir hasta düşünün ki hazırlanmış çukuru!

Çelebi böyle çıkar köyde hayatın tadı,

Gözün, gönlün açılın etrafa bak Körkadı!

Salâhattin KUTLU

— Neyi biliyordun? Yine ne oldu?

— Benim ölümümü bekledini biliyordum. Benden kurtulmak için ölümümü beliyorsun...

— Ben öyle bişey söylemedim ki...

— Aaaa... Daha demin «Sen ölmeden evlenip evlenmeyeceğini nereden bileyim?» demedin mi?

— Dediiim...

— Ne demek bu? Hele sen bir öl bakalım da, o zaman ne yapacağımıza karar veririm demek değil mi? Ayol sen sözlerini de inkâr ediyorsun...

— Peki, peki... Ben hiç bişey söylemedim. Bütün söylediklerimi de geri aldım... Yeter ki sen ağlama... Sus ne olursun, sus!.. Yalvarırım yeter artık... Ağlama sevgilim...

— Ay fenalık geliyor, bayılıyorrum... Kolonya... Kolonya...

— İyi yazdık kitabı... Tam oldu işte... Sevgilim... Şekerim... Karıcığım... Hayatım, bitanem... Bana bak... Bak ne diyorum... Diyorum ki... Yok canım, bişey demiyorum...

— Cevap ver bana...

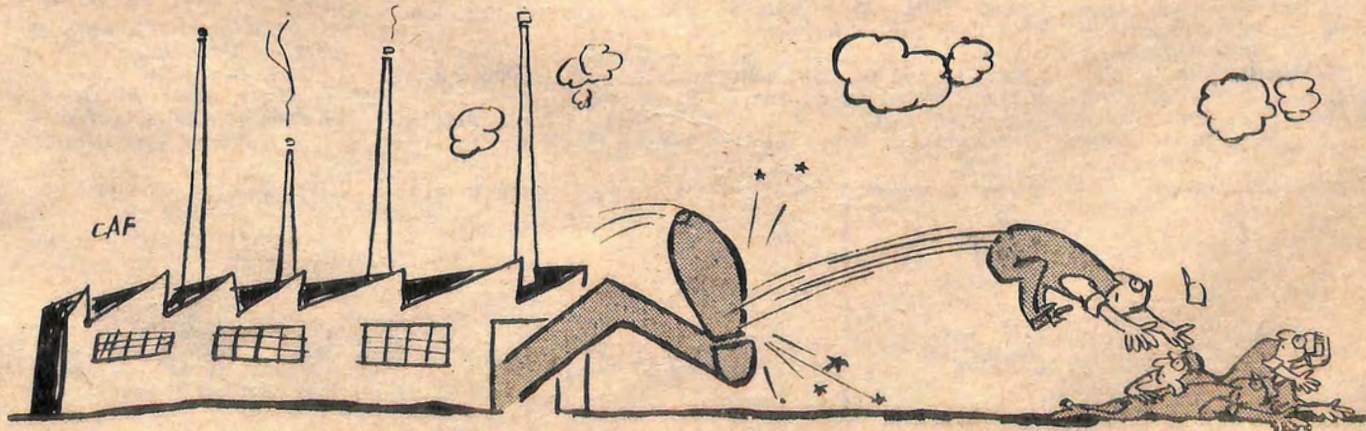
— Emret şekerim!

— Beni seviyor musun?

— Senin gibi kadın hiç sevilmez mi şekerim... Ben deli miyim, tabii seviyorum, çok seviyorum...

Aziz NESİN

Kazlıçeşmede 47 fabrika Lokavt yaptı.. — Gazeteler —

Tiyatrodan ilhamlar: Ayak bacak fabrikası!

BİZİM YOKUŞ

Yeni arkadaşlar ve Servet-i fünün

NURUOSMANIYE caddesi-ne girerken solda birinci sokağa sapınız, İstanbul Kız Lisesinin karşısındaki yapı Servet-i Fünun matbaasıdır.

Edebiyat tarihimizin iki bölümünde yeri vardır Servet-i Fünun'un: Önce Edebiyat-ı Cedide'nin bayrağı oldu: Tevfik Fikret, Halit Ziya, Cenap Şahabettin, Mehmet Rauf, Hüseyin Cahit bu bayrağın altında toplandılar. Yeni şiiri, Avrupalı roman, gazete, kasidede, karşı bu bayrağın altında savundular...

Sonra, el değiştirdi bayrak: Fecr-i Atî'cilerin bayrağı oldu Servet-i Fünun: Ahmet Haşim'lerin, Emin Bülent'lerin, Yakup Kadri'lerin, Refik Halit'lerin bayrağı...

Aradan yıllar geçmişti. Sanat bağları gevşemiş, her biri başka bir dünyanın adamı olmuştu onlar da: Haşim, Çanakkale'de askerkendi. Emin Bülent, çölde İngilizlerle savaşıyordu. Refik Halit politikaya girmiş, sürgünlerde çile dolduruyordu en güzel yaşında...

İşte o günlerde, Ahmet İhsan Tokgöz'le karşılaştık.

Ahmet İhsan Tokgöz Servet-i Fünun mecmuasının ve matbaasının sahibi idi. Uzun boylu, sportmen yapılı, belli belirsiz çiçekbozuğu, soyadını yalanlayan, eli son derece sıkı bir iş adamı idi, bir yazardı. Ama, yazı bile meslek değil, işti onun için. Fikret'leri, Haşim'leri dergisinde toplamıştı bir zamanlar. Şimdi bizim kuşağa gelmişti sıra: Bayrağı biz taşıyacaktık...

Kaba bir tatlılığı vardı konuşurken. Hiçbir şey vadetmiyordu bize. İkiye bölünmüş, küçük bir oda veriyordu ikinci katta. Bir bölümü Mahmut Sadık bey'indi. Öbür bölümde, ben, arkadaşlarımı toplayacaktım.

Mahmut Sadık, devrinin en usta, en zeki, en verimli yazarlarından biri idi. Geniş bir kültürü vardı. Her konuda rahat, bilgili konuşurdu kalemi... Şimdi, bütün gazetelerimizde sayfa köşelerini tutan fıkra çeşidini Mahmut Sadık'la Ahmet Rasim

üstatlarımız getirmişlerdir başımıza... Milliyet'de Refii Cevat Ulunay'ın kullandığı başlık: «Takvimden Bir Yaprak» onun fıkra başlığı idi. Nazikti, çebebi idi, uysaldı. Dudak kenarları, siğara zifirinden mısır püskülüne dönmüş, ince ve kıvrık uçlu beyaz bıyıkları, biraz şiş ve yumuk gözleri, kelebek gözlüğü ve boğuk, yongalı sesi ile hâlâ gönlümde yaşar...

Ahmet İhsan bey, bize yarım

Mahmut Sadık bey

oda veriyor, iki masa veriyor, birkaç sandalye veriyordu yalnız. Çalışacaktık, Servet-i Fünun'un satışını çoğaltacaktık, ondan sonra artan baskının masrafları çıkacak, geri kalan kâr aramızda bölüşülecekti!

Ben, Olympe'in tepesine bayrağını dikmiş bir kahraman sevinci içinde idim: Fikret'lerin, Cenap'ların, Haşim'lerin Servet-i Fünun'u bizim elimizde idi artık. Faruk Nafiz, Hakkı Tahsin, Fahri Celâl ilk birleşenler olmuştu.

Sonra üç yeni şair daha katıldı bize: Selâmi İzzet, Yahya Saim, Hasan Zeki...

Hazırladığımız birinci sayıda,

Faruk Nafiz'in, hemen beğenilen, hemen meşhur olan, hemen dilden dile dolaşan uzun bir şiiri çıktı. Adı Sâdabat'dı sanırım. Birkaç mısra hâlâ ezberimdedir: Yine bir sür içinde şimdi Haliç, Bakıyorken geçen kadınlara hiç Duymuyor kimse ruh elemelerini...

Hakkı Tahsin, mürettephaneyi isyan ettiren bir nesir yazmıştı: Dizildikten sonra, bir değil, beş değil, on kere değiştirmeler yaptığı için... Değişen ne idi bilir misiniz?... Virgüller, noktalı virgüller, noktalar, sorular, nidalar...

Ona göre, sanatta noktalama duygudan, düşünceden üstündü. Mâna onunla tamamlanırdı, cümle onunla güzelleşirdi ancak...

Ama, Hasan Zeki gibisine bütün ömrümde raslamadım. Bu, adı belki de yalnız benim hafızamda kalmış şairi, anlatayım sizlere:

Kısa bir boy. Geniş şakaklı, siyah saçlı, beyaz bir yüz. Gözlerinin içinde, bir gönül yangınının sönmöz ışıkları. Konuşurken biraz tutuk, biraz ürkek, biraz sinirli. Kadınlara karşı son derece istekli, ama son derece çekingen. İyi Fransızca bilirdi, çok okurdu, elinde her zaman yeni bir kitap taşırdı. Şiirde ihtilâl isterdi, bir yenilik ihtilâli...

Günün birinde, Servet-i Fünun'daki küçük odamızda yalnız kalmıştık onunla. Bir ara yerinden kalktı, Mahmut Sadık'ın odasına şüpheli gözlerle baktı, kimse olmadığını görünce, ayaklarının ucuna basa basa yanıma sokuldu:

— Yusuf Ziya, dedi, buldum... Buldum!

Yüzü, nefesi, avuçları alev alevdi... Ürktüm âdetâ.

— Neyi buldun Hasan Zeki?

— Şiirde aradığım yeniliği...

Dinle... İlk defa sana okuyorum:

Sesi halka halka açıldı gönlüm havuzunda,

Nefesi, yüzümde bir sam yeli...

Eli avucumda kaldı,

Beli kolumda...

Dudaklarında gergin, acı bir tatanoz gültüsü, yüzüme göz beklerini nuhlamış bakıyordu.

— Nasıl?

— Güzel...

— Anladımın galiba yaptığım büyük yeniliği...

— Evet... Hayır... Anladım...

Çok taze bir Türkçe.. Sonra vez-

ni atmışsın, kafiye atmışsın... Yüzünü buruşturdu başını hırçın hırçın sallıyarak:

— Nasıl, nasıl?... Kafiye mi atmışım?... Bütün yenilik kafiye-lerde... Dinle, iyi dinle... Bir daha okuyorum...

Gözlerini kapadı, sesi daha boğuk, daha derin, tekrar okudu şiiri...

— Kafiye-leri görmüyor musun? Duymuyor musun?... Sesi, nefesi... Eli, beli... Hepsini mısraların sonlarından aldım, mısraların başlarına koydum!

Ayağa kalktı, beni korkutan bir kahkaha ile üstüme doğru çullandı, omuzlarımdan, yapısını aşan bir kuvvetle tutup sarstı:

— Dünya edebiyatında yapılmamış bir yenilik bu... Asırların görmediği bir yenilik!

Hasan Zeki elimi sıkmadan, Allahımsırladık demeden çıktı, gitti odadan. Onu bir daha, bir daha, bir daha görmedim...

Aradan üç ay, dört ay geçti ancak. Bir sabah gazetelerde öldüğünü okuduk!

Servet-i Fünun'daki edebî hayatımıza gelince... Uzun sürmedi. Ahmet İhsan bey'e hiçbir isteğimizi kabul ettiremiyorduk: Gazetelere ilân, hayır... Kapağa güzel bir resim, hayır... Hikâyelere başlık, hayır... Birkaç yüz fazla baskı, hayır... En kötüsü, bir ay bedava çalıştıktan sonra, hesap sorunca, kaşlar biraz daha çatıldı, ses biraz daha dikleşti: Hayır!

Onu daha iyi tanıtmak için size bir hikâyesini anlatayım:

Servet-i Fünun, Edebiyat-ı Cedide'nin bayrağı olduğu yıllarda, Tevfik Fikret'e ayda dört lira verirmiş Ahmet İhsan Tokgöz...

Eskiden, alış veriş edilen yerlerde, altını tartan özel bir terazî bulunurdu: Şimsir ağacından, yahut fildişinden, küçük zarif, oyuncak gibi bir şey.. Bir ucundaki değirmi oyuga altın yerleştirilirdi. Dikey tutunca, eğer altın düşerse, tamdı. Düşmezse, eksik: Üç kuruş, beş kuruş, onkuruş noksanına alırdı lirayı... Ahmet İhsan bey, her ay, Tevfik Fikret'e piyasadan ucuz toplanmış altınları sürer, dört lirada hiç olmazsa yirmibeş, otuz kuruş kâr edermiş...

Son derece onurlu bir adam olan Fikret, nihayet onun bu oyunundan öyle tiksinişmiş ki, bir küçük terazî almış...

Servet-i Fünun sahibi, aybaşında maaş verirken bunu görünce:

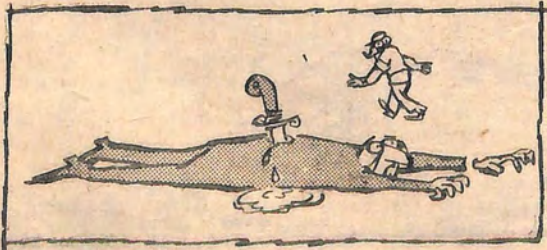
— Ne o Fikret bey, demiş, altınları mı tartacaksın?

Fikret, gayet sert:

— Hayır, demiş, altınları değil, senin ahlakını tartacağım!

Yusuf Ziya ORTAC

Avrupa'da ölümler diriltiliyor.. — Gazeteler —

CAF

Bizde diriler öldürülüyor!

Demirel'in evinde

Genç gazeteci üç katlı apartmanı gözleriyle aşağıdan yukarı, yukardan aşağı taradı. Üç katında da Süleyman Demirel oturuyordu... Birinci katı konuk katıydı herhalde, bu konuk katında pederi de oturuyordu, birden parlayan liderin... İkinci katı, herhalde yatak katıydı. Üçüncü katı herhalde personeli barındırmağa matuftu, amma yoktu böyle personel falan...

Demirel'in ayağında, boru boru bir pantolon vardı, bir de incecik plâstikten, ev terlikleri... Onlarla, ve nezaketle sonradan genç gazeteciye böhçe kapısına kadar geçirecekti... Üzerinde de ördekbaşı yeşil, artık meşhurlaşan, artık Demirel'in her şeyi gibi, bir anda tarihleşen trençkot vardı...

Çok yumuşak bir elle, «basının» elini sıkı. Ve başladı konuşma...

Süleyman Demirel'in portresini yapacağım amma bir türlü, yeter materyel topluyamıyorum... Bölük bölük bir şeyler kapıyorum oradan burdan, onlarla da hiçbir belirlilik «kişilik», inşa ve imar edemiyorum. Okurlarım bana yardım et-sin!

Bu meteor gibi semalarda beliren, (acep meteor gibi de kaybolacak mı?...) gençten adamı merak ediyor vatandaş...

Isparta'nın İslâm köyünden çıkmış, çalışkan, gayretli, sessiz... Başkalarının hıpladıkları zıpladıkları yaşıta dev bir müesseseye genel müdür kondu. Ondan sonra efem, o dev müesseseye dar gelmiş olacak, memleketin en kalabalık partisinin başına oturmuş... Böyle bir insan güçlü insandır. Dünyanın en yarı memleketinin yaralarını sarmağa kalkmak, arkasında hiçbir geçmiş bulunmadan, güçlülük de-gildir de nedir? Ha, nedir?...

Muhakkak gizli bir cevher var Süleyman Demirel'de, benim hiçbir halinde, ısıltısı görmediğim... Çok derindedir belki ısıltı. İçabında çıkar, içabında saklanır belki... Benim gördüğüm teferruat, kaba teferruat...

Gazetecilerle görüşüşü meselâ...

Başbakanlığın önünde gazeteciler sesleniyorlar:

— «Süleyman bey, Süleyman bey...»

Nerdeyse «Huuuu» diyecekler... Gözleriyle duruyor bekliyor Demirel.

Sual soruyorlar.

O bazen, bazen değil, hattâ sık:

— «Bu sual mi?» diyor...

Değil belki... Belki de sual... Kim

tesbit edecek? Akbaba mı?

Sonra ilâve ediyor:

— «Benim söyleyeceğim, Türki-

ye'nin iyiliğine...»

Hepimizin öyle ahhap, hepimi-

zin...

O sıralarda, gizli cevherini arı-

yorum: Cevher, yazık, ıslamıyor...

Ondan sonram, bir merakı daha

var: Ispartalı dostlarını toplayıp,

onlara yemek yedirmek... Bazen

topluyor da, yemeğe kendi gelemiy-

yor, işlerinin çokluk ve öneminden...

«Side» diye bir yer var, Kavaklıdere'de, işte orda...

Hayatta önem verdiği kişi, Hasan

Vardar... Müteahhit, sevimli, yakı-

şıklı... Tiyatro prömyerlerine bile

yamacında gidiyor... Bir de Zekâi

Dormen'in kızı... Grup hemen he-

men her yerde dörtlü, tıpkı koalis-

yon gibi, daha dostâne, daha gü-

rültüsüz...

Hâlâ portresini yapamıyacağım.

Okurlarıma edindiğim, bölük bölük malumatı aktarıyorum...

Teknik üniversiteyi 6 senede bitirmiş... 5 senelik Teknik üniversite, o sene, hangi metot sallantısından bilmem altı senelik olmuş. Ve herkes hayatının bir senesini harcamış o sallantıda... Kimseciklerden hesap kitap sormadan...

Biyyıkları da varmış, o sırada Süleyman Demirel'in... Lâkâbı da mektepte «Kuş»muş. E garip kuşun yuvasını Tanrı yapar. Nitekim, yapmış, geniş, muhteşem, muhkem şimdilik!

Sorasm geliyor:

— «Süleyman beey... Kendi hakkındaki fikrin ne?» diye...

— «Bu sual mi?» demesinden korkuyorum...

Başka suallerim var amma ve lâkin, onları sakladım, zamanına!

Avrupa kıyafeti

Arkasında üç yağız kişi yürüyordu bir taraftan, üç yağız kişi de yürüyordu bir taraftan, seçilen bir abi'ye karşı seçenin saygısıyla... O da önlerinde, yürüyordu ağır ağır, başarıya ulaşmışların edasıyla...

Seyrettin uzun uzun... Elâzığdan çıkmıştı. Başına binbir şey gelmişti. Hapis görmüştü. Yoksulluk görmüştü. Yazılık görmüştü. Bakanlık görmüştü. Turizm görmüştü. Bakanlıktan koparılsı görmüştü. Bütün gördükleri, şu yürürken ta-kındığı edayı etkililememiştir bir türlü... O eda etkilendiği zaman, biz de millette azıcık mutlu olacağız!... Amma kimbilir ne zaman, ne zaman?

Kasabadan çıkanların bir «Avrupa kıyafeti» vardır, bilmem bilir misiniz?... Büyük vakalarda bürünürler o kıyafete... Şöyledir o kıyafet: Koyu bir elbise. Hava sıcak da olsa koyu bir pardösü (tabii kara kışta uzun süre pardösüsüz yaşamış, suuraltı onun da acısını çıkarıyor çıkartmadan!) Bir beyaz fular boyunda. Gene kendi renginde ufak desenli. Bir şapka (nerdeyse taşınması için «maiyetin» eline verilecek) başa uygun değil. Kalıba verilmiş.. «Eblemçüş eblemçüş» kalıplanmış, insan kafası hesabedilmeden. Koyu ördek yeşili...

İşte «Avrupa kıyafeti» politikacılarımsın!

Seyrediyordum eski bakan Nuredin Ardıçoğlunu Avrupa kıya-

fetiyle... O benden habersizdi. O bütün vatandaşlardan habersizdi, bir sağında üç yağız, bir solunda üç yağız saygılı kişiyle!

Ne koyu elbise, ne bolca pardösü, «dolduramıyordum» vücudunu... Tabii ki gönlü de kafası da, vücudunca böylesine «doldurulmaz» de-gildi...

Ve arkasında yürüyenerin ona karşı duydukları güveni duymak istiyordum. Saygıyı duymak istiyordum. Sevgiyi duymak istiyordum... Buna onun «Avrupa kıyafeti» mi, mâni oluyordu ne?...

İki resmi kabul..

Resmi kabullerin ikisi de Avrupa Parlâmentolar Birliği şerefineydi. Birinin sahipliğini Selim Sarper yapıyordu, Meclisin Taksim gazinosu salonuna benzer, tören salonunda. Öbürünü Dışişleri Bakanı Hasan Işık yapıyordu, nice gün, nice gece görmüş Hariciye Köşkünde...

Aşağı yukarı, iki davetin de davetleri aynı saygıdeğer kişilerin. Bir gün arayla, Meclisten köşke taşınmışlardı.

Aşağı yukarı büfedeki yemekler de birdi. Sanlı oradan oraya taşınmışcasına. Hariciye Köşkününkü, azıcık daha zengindi. Daha tıksık-tı. Daha da lezzetliydi. O mahrem yazıların üstündeki hilâller gibi kıvrık karidesleri nerde bulmuştu Dışişleri ki... Kıbrıs'ın karşı kıyısında mı?... Öylesine mahrem evrak üzeri ayıklar gibi karidesler bulamamıştı Selim Sarper. Zaten kendisine de bir halsizlik çökmüştü. Bir gözlüğünü silip silip uzağı görmeme (eskiden görürdü de!) Bir emeklilik çökmüştü... Tıpkı kendisiyle konuşmağa gelen, binbir memleket gezdiklerinden, her parçalarını başka bir yerde bırakmış büyükelçilere benziyordu... (Fransız Büyükelçisi, şakalarıyla, gülüşüyle, esprisiyle, gözümlü önünde de ondan böyle konuşuyordum...)

İki davette de hükûmet edenler yoktu. O arada hükûmet etmekle meşgulmüşler. Yalnız bugünkü Dışişleri Bakanı, dünkü Dışişleri Bakanının davetini renklendirdi. Başbakan da Hariciye Köşkününkünü... Başbakanın son derece «zorlanmış» bir hali vardı. Gülümserliği bile bu zorlanmışlığı kapatmıyordu. Siz de Oso'lar Oso'sunun (Osman Bölükbaş'ının) hırına gürüne muhatap olsaydınız, sizde de gülmeye iştah kalmazdı!

Osolar Oso'su, n'olur tatlı tarafından tuttur da tatlı tatlı yaşayalım kabinece... Biliyorum tutturmayacaksınız, çünkü seçimler yaklaşıyor... Seçimler yaklaştıkça da, hır gür çıkarmalısın muhakkak ki herkes sana «ay aman, yapma ağam, yapma paşam» diye, koalisyondan kopuşmıyasın diye tavis vere!.. Kopuşursan koalisyonlardan gene kazanılsın. AP'ye yüklenmek özgürlüğünü de elde ediyorsun o zaman. Amma bunca «sararip solmak üzere leyâklar» döndürmek Başbakanımız!..

İki davette de gülümserliği seçmiş bir Alican, yeni tutumunu dolastırıyordu salonlarda, kendine de, etrafındakilere de...

İki davette de hanımlar «ortaca» gilyinmişti. Kimse fazla şık değildi. Kimse fazla tasasız değildi. Kimse fazla güzel değildi. Hanımı beyi, politikacısı, ya böyle toplanılardan yorgundu, ya hayattan!... Ya ikisinden de...

Vatandaş ne yorgun, bir de onu bilseniz!

Nimet ARZIK

7

— Avuta at, avuta!..

PAZARTESİ :

Politika hayatımızda bir Bölükbaşı var. Muhalefette iken muhalif ve iktidarda iken gene muhalif.

Bölükbaşı gülsüz bir diken gibi koalisyonun başına derttir. İfade bir kalkar itham eder hükümeti... Bu sefer gene:

— Başbakan koalisyon protokolünü çiğnemmiştir... demiş.

Gazeteciler Başbakana koşmuşlar:

— Koalisyon protokolünü çiğnediğiniz iddia ediliyor?

Ürgüplü ayağını kaldırmış:

— Bakın ayağının altında bir şey yok!..

Gazeteciler bakmışlar ki Başbakanın ayağının altında bir şey yok, inanmışlar protokolün çiğnenmediğine...

Oysa koalisyon protokolü bal gibi çiğnenmiştir ve çiğnenmektedir.

Hem de nerede? diye sorarsanız söyleyelim:

— Koalisyon protokolü Bölükbaşının durmak bilmiyen ağzında çiğnenmektedir.

SALI :

Akşam gazetesinde bir köşe açıldı. Adı: Düşünceye Saygı! Bu köşede güzel yazılar okuyoruz. Bir senatörümüz de kalkmış turizm konusunda yazmış. Makalenin başlığı:

— Turizm ilgi bekliyor!

Bize kalırsa bu cümlede bir tertip hatası var. Zira şöyle olmalıydı:

— Turizm bilgi bekliyor!

Çünkü ilgi istediğiniz kadar, Bakanlığın bile kurduk turizminin... Sokaklarımızda yalnız başıbağ turistler geziniyor. Eğlence yerlerinden aşçı dükkanlarına kadar her yerin adını turistik yaptık. Turizm konuşup turizm söylüyoruz, turizm yapıp turizm içiyoruz, turizm yazıyoruz. İlgilerin ilgisine diyecek yok!

Ama ya bilgi?

Otelcilik deseniz bilgi sıfır, lokantacılık deseniz sıfır, ulaştırma deseniz sıfır.

Kullanılmış yatak çarşafı, pis

2 gün

yüz numara, sinekli lokanta, buzuk otobüs...

Ve sonra gelsin turizm...

Gelir mi?

Üstelik turizm de tıpkı kapitalizm veya sosyalizm gibi bir şey galiba... Memlekette lafı ediliyor durmadan... Ama kendisi yok.

ÇARŞAMBA :

Adalet Partisi içinden bir ihtilaf başladı. Derler ki muhalifler:

— Bizim parti bir tüccar veya işadamları kulübü halini aldı. İçkiye, köylüye, küçük esnafa yüz vermiyor.

Adalet Partisinin bir tüccar veya işadamları kulübü halini alması yeni değildir. İşçinin ve köylünün çıkarlarını korumak için kurulmuş değildir Adalet Partisi...

Ancak AP'nin dışındaki öteki partilerin de kulübe benzer yanları çoktur. Zaten bizde siyasi partiler futbol gibidir. Taraftarlar partileri kulüp tutar gibi tutarlar, ve çoğu zaman pek favullü oynanır bu maç... Aynen futboldaki gibi...

Yalnız bir farkla:

Bizim siyasi partilerin maçında kim gol atarsa atsin yenik düşüp kaybeden daima halktır.

PERSEMBE :

Turist, yol kenarındaki antikacı dükkanlarına bakarak dolayışmış. Birdenbire görmüş ki dükkanlardan birinde bir kedi kıymetli bir kaptan süt içiyor.

— Dükkan sahibi kabin değerdinden habersiz... diye düşünmüş turist... Ve çaktırmadan kabı ele geçirmek için dalmış mağazaya:

— Şu kedi çok hoşuma gitti, bana satar mısınız?

Dükkançı:

— Elli lira verirsiniz evet...

Turist elli lirayı vermiş ve kedi kucağında dışarı çıkarken, hatırlamış gibi dönmüş:

— Herhalde artık size yaramaz, kedinin süt kabını da alabilirim değil mi?

Dükkançı:

— Hayırlı Satılık değildir.

Turist:

— Peki ama niçin?

Dükkançı mütebessim:

— Çünkü, diye cevap vermiş, şu kucağızdaki kedi o kap sayesinde sattığım otuz beşinci kedidir.

CUMA :

Alican Kıbrıs konusunda demeg verip:

— Dosta inanmak boş bir hayalmış... dedi.

Bu tarakta kaçınıcı laf bu?.. Dış politikayı dostluklar ve hayaller üstüne kuran, daha doğrusu hayalci dostluklar üstüne kuranların sonu budur işte!..

Burton:

— Hayal gücü gökyüzünde şatolar kurmaktadır... der.

Bizimkiler şatoları gökyüzüne değil de Amerika'ya kurmuşlar. Ama bir «ruzigâr» hepsini iskambil kâğıdı gibi yıktı.

Bari artık ayılsak da gerçekçi bir politikaya yönelsek değil mi?

Hayır o da yok. Günlerimiz ah ile vah ile dövmüne ile geçiyor. Dövmüne ve övünme, bu iki Şark üslubundan kurtulup da halkla doğru dürüst konuşacak bir politikacı yok mudur?

CUMARTESİ :

Älemimiz Älem... Kıbrıs Birliğimiz adaya çıkacak... Çıktı, çıkıyor, çıkacak, muhakkak çıkacak, diye aylar geçiririz. Ve sonunda antlaşmaların tabii bir hükmünü yerine getirdiğimiz zaman bir zafer kazanmış gibi donanır gazetelerimiz.

Karşımızda bulunan kimdir?

Küçülcük bir ada ve başında bir papaz parçası...

Şimdi de aynı duruma Patrikhane'nin denetlenmesinde düşüktük. Gazeteler günlerce yazdılar:

— Patrikhane denetlenecek...

— Denetleniyor...

— Denetlenmesi lâzım...

— Denetlenmek için teşebbüse

geçtik...

— Denetliyeceğiz...

Ve sonunda bir gün:

— Patrikhane denetlendi!

Aman Yarabbi! Koskoca devlet, sınırları içindeki bir Patrikhane'yi denetlemek isterse böyle hâdise mi olurmuş?

Hayır, hayır... Biz Atatürk Türkiye'si olarak nelerden başlayıp nerelere geldiğimizi unutmuşuz. Biz ki Birinci Dünya Savaşının koskoca devletlerine karşı vurularak şu devleti kurmuşuz, ve biz ki koskoca bir imparatorluğun mirasçısıyız, bu kadar küçültmiyelim kendimizi...

Atatürk'ün bir sözü vardı:

— Türk öğün, çalış, güven!

Şimdi artık bunu bir yana bırakıp, sık sık ve kendi kendimize:

— Türk! Kendine gel... demeye ihtiyacımız var herhalde.

PAZAR :

Memurların durumlarını yeni den ele alacak kanunun bir köşede unutulduğu görülüyor. Bizim milletvekillerinin kendi maaşlarını düşünmekten memurları düşünecek halleri yok.

Milletvekillerinin en önce kendilerini hatırlamaları, Saadî'nin bir fıkrasını da bize hatırlattı:

Ve zirlerden biri maiyetinde bulunan bir nüktedana:

— Hiç bizi andığın var mı? diye sormuş.

— Evet, diye cevap vermiş adam, ne zaman Allahı unutsam o zaman sizi hatırlarım!..

Teşbihte hatâ olmaz. Bizim memurlar da milletvekillerini Tanrıyı unuttukları zaman anarlar hep...

Niçin? diye sorarsanız belli bir şey ki, baklayı ağızlarından çıkarmak için.

BİR arkadaşın Boğazdaki gazinolardan birinde verdiği ziyafette idik; Yanında oturuyordu. Kırk yıllık dostumdur. O'nu hem sever, hem de beğenirdim. Avukatı ama aynı zamanda ediptir. Güzel konuşur, güzel yazar. Ağır başlıdır, sözüne inanılır. İçkiye dayanıklı, yemeğin iyisine meraklıdır. Âdet ve alışkanlıklarında bizlere benzemeyen tek başkalık, şaraptan gayri içki içmemesidir.

Masaya oturalı henüz yarım saat ya olmuş, ya olmamıştı. Sıhhati ve neşesi tam mânâsıyla yerinde görünüyordu. Nükteler yapıyor, fıkralar anlatıyor, herkesi kahkahadan kırıp geçiriyordu. İşte bu halde iken ne oldu, bilmiyorum, birden gözleri, önündeki şarap şişesine takıldı. Gördüğüne inanmamış gibi bir de şişeyi eline alıp baktı. Sonra gözleri büyüdü, yüzü soldu, saçları, bıyıkları kirpikleşti, alnında boncuk boncuk terler birikti ve birden masadan fırlayarak salonun kapısına doğru koşmaya başladı.

Tabii hepimiz susmuş, o'na bakıyorduk. Endişe içinde masadan ayrılarak kendisini takip ettim. Fakat olanca hızımla koşmama rağmen O'na ancak gazinonun kapısında yetişebildim.

— Ne oldun, Recai, hasta mısın, nen var?

— Hayır hayır, hasta falan değilim.

— Öyleyse neye gidiyorsun? Canım, arkadaşlara bir Allahaismarladık bile demedin.

— Sen benim tarafımdan özür dile. Duramazdım. Siz eğlenmenize bakın. Bir şey uydurur, işte... Böbrek sancısı tutmuş falan dersin.

— Peki ama ne olduğunu bana da mı anlatmadan gideceksin?

— Sonra... Sonra... Bu akşam söylemem. Bir gün yazıhaneye gelirsın, anlatırım.

Ve bu sözleri söyleyerek alelacele uzaklaştı. Yüzünün solgunluğu devam ediyordu.

Tabii gecenin canına okundu. Halbuki bu hâdise olmadan önce ne güzel vakit geçiriyorduk. Bahis, temizlik - pislik meselesinden açılmıştı. Mazide ne temiz insanlar olduğumuz hikâye edildi. Sonra bugünkü durumun sebebi, şu ile, sabunla aramızın neden bu kadar bozulduğu araştırıldı. Otobüslerde, trenlerde,

Şarap şişesi ve yoğurt kâsesi

sinemalarda, hattâ camilerde etrafı kaplayan ter vesaire kokularının nasıl tahammül edilmez bir hal yarattığı anlatıldı. Tarihe meraklı bir arkadaş, Batıda, meselâ Fransada saraylarda bile insanlar bağırsaklarını otu raklara boşaltarak sonra bunları pencerelerden dışarı dökerlerken bizde adım başında kurulmuş mermer hamamların gece, gündüz açık bulundurulduklarını, namaz için alınan abdestlerle gusül abdesti gibi dinî vecibelerin de ayrıca mü'minleri temiz olmaya mecbur tuttuğunu söyledi. Bu devirde Batıda insanların ömürlerinde bir defa, yalnız doğdukları zaman yapılan vafiz törenlerinde yıkanmalarını, sonra vücut kokularını hissettirmemek için bol bol parfüm süründüklerini, koku sanayininin meselâ Fransa'da bu sebeple geliştiğini ilâve etti.

Böylece tarihten günümüze gelindi ve herkes konuşmaya başladı. Eh tabii meselenin üstünde enine boyuna durulunca fıkralar fıkraları, nükteler nükteleri takip etti. İşte tam bu sırada Recai'nin geçirdiği kriz ile bütün neşeli hava bir anda delinmiş bir balon gibi söndü.

Ertesi gün telefonla sıhhatini sordum, «Bir şeyim yok» dedi. Buna rağmen kalkıp yazıhanesine gittim. Beni görünce gülümsedi. Rengi ve neşesi yerinde idi.

— Gazinodaki hâdisenin içyüzünü anlamaya geldin değil mi? Ne mütecessis insansın. Tevekkeli gazeteci olmamışsın.

— Gevezeliği bırak da anlat şu işi. Doktora gittin mi?

— Yok canım, ne münasebet...

— Nasıl ne münasebet? Adamakıllı bir kriz geçirdin.

— Canım, doktorluk bir mesele değildi o...

— Elinin körtü... Beni büsbütün meraka düşürmek için mahsus söylüyorsun.

— Anlaşıldı, elinden kurtula-

myacağım, şu halde otur da anlatayım.

Bana bir sigara uzattı ve söze girişti:

— Rahmetli babamın ölümüne sebep olan son hastalığı bir mesane iltihabı ile başlamıştı. O'nu ne kadar sevdiğimi bilirsin. Hastalığı süresince başucundan ayrılmadım desem yalan olmaz. İstanbul'da çağırmadığım doktor kalmadı. Bu kadar adamın varken ilaçlarını bile ben bizzat alıyordum, iki günde bir boş bir şişeye idrarını dolduruyordum, sonra şişeyi en güvendiğim tahlil laboratuvarına kendim götürüyordum. Bu günlerden birinde laboratuvarına gittiğim hayati kimya mütehasssını pek meşgul buldum. Salonda sıranın bana gelmesini beklerken can sıkıntısından küçük parmağımdaki elmas yüzük ile kucagımda duran idrar dolu şarap şişesine birtakım çizgiler çizmeye başladım.

Hikâyeyi kısa keseyim, işte kardeşim, bu üstü çizgili idrar şişesi geçen gün Boğazdaki gazinoya yine şarap şişesi olarak karşına çıktı. Sen fena olmaz mı idin? Demek laboratuvar hademesi doktorun emriyle veya onun haberi olmadan işi biten şişeyi diğer birçokları ile birlikte şişeciye satmış, neticede bizim iltihaplı idrar dolu şişe şarap fabrikasını boylamıştı. Bütün medenî dünyada kullanılmış şişeleri tekrar kullanmaya imkân yoktur, çöplüğe atılırlar. Bu şişelerin para ettiği memleket yalnız bizimkidir. Neye böyle pis olduk yarabbi... Bu sabah bir kimyager arkadaşına meseleyi açtım. Bana ne cevap verse beğenirsin? «Ya içine kazurat konmuş yoğurt kâselerine ne buyrulur? Daha bu sabah getirdiler» demez mi?

Birden başım döndü. Soğuk terler dökmeye başladım. Midem altüst oluyordu. Ayağa fırlayıp yazıhanenin kapısına doğru koştum. Arkamdan arkadaşımın ayak seslerini duyuyordum. Kapıda bana yetişti:

— Ne oldun Cevat, hasta mısın?

— Yok canım, hasta falan değilim. Şimdi anlatamam. Sonra... Sonra...

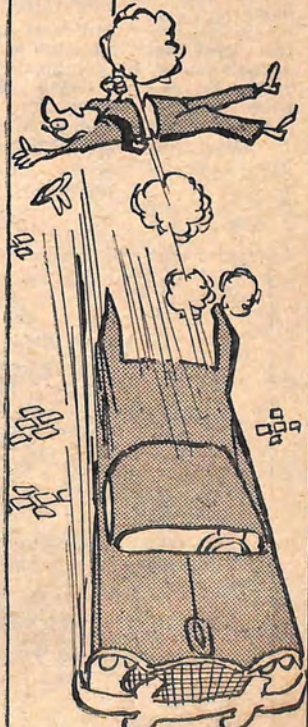
Bir gün eve gelirsın...

Arkadaşıma o gün öğle yemeğinde üstüste iki kâse yoğurt yediğimi nedense söylemedim. Kimbilir belki de bu kâselerden biri... Cevat Fehmi BAŞKUT

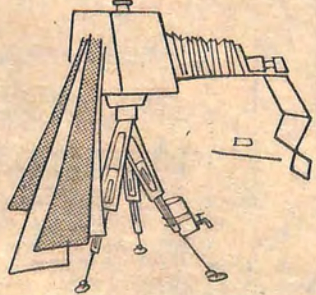
İNSANCA YAŞAMAK İSTİYORUZ!

İNSANCA ÖLMEK İSTİYORUZ!

Miting!

Yazısız

Yirmi yaş

Mahkemede bir adam metresini öldürmekle itham ediliyordu.

— Metresinizi, dedi hâkim göz-lüklerini düzeltirken, bir tepenin arkasına sürüklemiş, sonra da on bıçak darbesiyle öldürmüşsünüz!

— Onu seviyordum!
— Öldüğüne kanaat getirdikten sonra iple bağlamışsınız!
— Onu seviyordum hâkim bey!
— Sonra bir sepete koymuşsu-nuz!

— Onu seviyordum!
— Sepeti denize atmışsınız!
— Ne yapayım hâkim bey onu çok seviyordum!

Duruşmaya ara verildi, jüri üye-leri kararı tartışmak üzere odala-rına çekildiler. Bir müddet sonra duruşma başladı.

Hâkim:
— Yirmi sene ağır hapse mah-kûm edildiniz dedi, söyleyecek bir şeyiniz var mı?

— İnsan sevince zaten hep yirmi yaşındadır!...

Sarhoşluk

B. Falan o gece körkütük sarhoş olmuştu, evine giderken ondan be-ter bir buluta çarptı ikisi birden yuvarlandılar. Biraz sonra ayağa kalkan B. Falan'a, öteki sarhoş sordu:

— Bir yerine bir şey oldu mu dostum?

B. Falan:
— Hayır, dedi, bir şey olmadı çarpışmadan evvel ne tarafa gidi-yordum, onu şaşırdım, onu bana söyle!...

Çare

Güzel genç kız annesine dört ya-mıyordu:

— Cahit, bana sırlıslıkla aşık. Bunu ispat etmek için pahalı ve şık hediyeler alıyor. Bir gün iflâs etme-sinden korkuyorum. Bunun önüne nasıl geçebilirim anneciğim?

Annesi hemen karşılık verdi:
— Gayet kolay kızım. Onunla ev-len!...

Beyaz kadın

Dişi kuş

İki arkadaş arasında:

— Bizim hanım tam dişi kuşur ona iki iskemle ile bir perde ver, sana mükemmel bir saray odası meydana çı-karır!

— Bizimkine bir saray odası ver, iki iskemle ile bir perdeyi zor bulursun!

Hastam olsaydın!

Doktor sabahleyin yataktan kalktı, başı ağrıyordu. Üzerinde bir kırgınlık vardı. Gerinerek aynanın karşına geç-ti diline baktı, bembeyazdı.

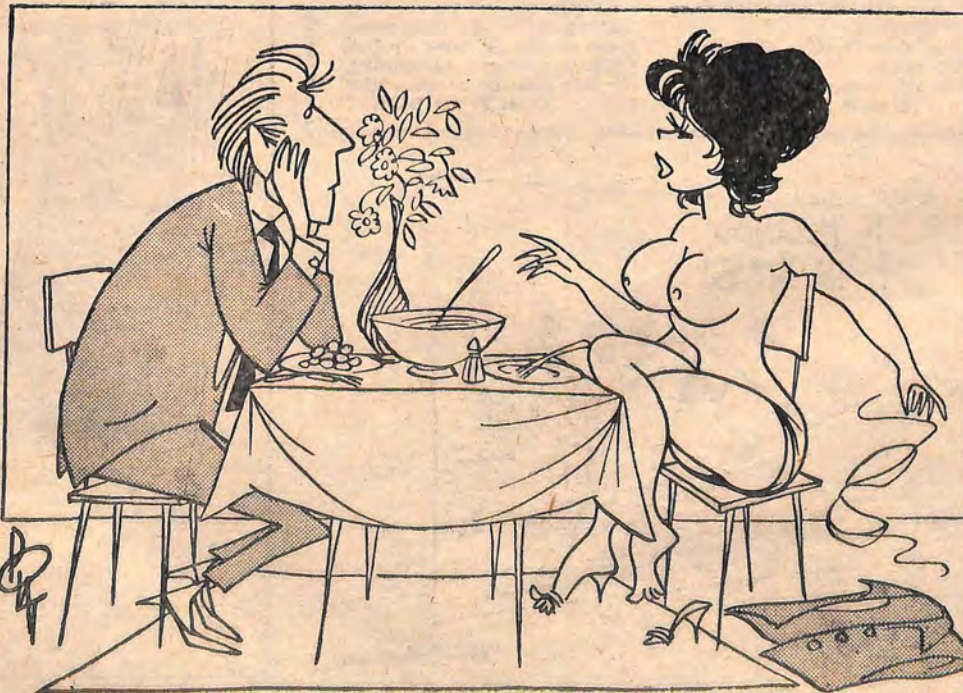
Aynadaki hayaline seslendi:

— Hastam olsaydın müşhili dayar-dım ama ne çareki hastam değilsin.

Kocamar

- * İnançla pek az şey yapabiliriz, fakat
- * Hayatın her anı bir karar zamanıdır
- * Zaman geçiyor diyorsun. Ah, hayır.

- * Kelimeler, fikirleri asmağa yarıyan
- * İnsanlar hayatlarına tat veren zevki-ten farksız olurlar.
- * Gurur, istibdat ve ezici üstünlük, fa
- * En cömertce bağışlanan şey, öğüttür
- * Kör köre yol gösterirse, ikisi de çul
- * İnsan bu dünyada o kadar ıstırap
- * arasında yalnız o, gülmeyle icat etm
- * Yalan söyliyenerin kuvvetli bir haf
- * Para iyi bir uşaktır, fakat kötü bir
- * İnsan, kızaran veya kızarmıya ihtiya

— Hâlâ iştahın açılmadı mı?..

Davacı gelsin

Mahmud'un mahalle kahvesinde kavga çıkmış, polis gelmiş, kavgacıları yargıcın huzuruna çıkarmıştı. Hafız Yusuf, dâvacıydı; kafasına bir gaz tenekesi ile öyle şiddetle vurulmuştu ki, iler tutar yeri kalmamıştı. Yargıç, Hafız Yusuf'a:

— Yaklaş şöyle bakalım, dedi. Başının ezğini göreyim.

Hafız, yaklaştı, başını açtı. Yargıç, dikkatle muayene ediyor, fakat olağanüstü hiçbir şey görmüyordu.

— Yahu Hafız; senin başında öyle gözle görünür bir şey yok. Han! iler tutar bir yeri kalmadı diyorsun?

Hafız, sesini dikleştirerek cevap verdi:

— İler tutar yeri kalmıyan başım değil gaz tenekesidir reis bey; Bir getirip de muayene edin bakalım, eğilmedik bir tarafı kalmış mıdır?

Uyarma

Zamanının ünlü diplomatlarından biri o gün parkta gezinirken, gevezeye şairlerden biri yanına yanaştı. Diplomatın şirden hoşlandığını bildiği için, cebinden bir tomar kâğıt çıkardı; ipe sapa gelmez şiirlerini gürül gürül okumağa başladı. Adam durmaksızın okuyor, Diplomat da durmaksızın esniyordu. Bir ara karşı kanapeye biri gelip oturdu. Diplomat onun da esnemekte olduğunu görünce şaire şu yolda bir uyardı:

«— Aziz dostum, isterseniz şiirlerinizi biraz daha yavaş sesle okuyunuz; galiba karşıdaki adam da bizi dinlemeğe başladı.»

Namuslu adam

Mağaza sahibi, kunduracıya çıkışır:

— Sen hilekâr bir adamsın, bana geçen hafta getirdiğin 10 çift ayakkabının yarısında sakatlık var, benim gibi namuslu bir alıcıyı bir daha aldatmaya kalkışma!..

Kunduracı:

— Farkında değilim, verin onları bana değiştiririm!

— Bir tanesi kalmadı, hepsini sattım!

careti !..

Kibarlık !

eni zenginlerden biri doğup büyüğü evi satmış başka bir semtte alı yeni apartımına taşınmıştı.

iyaretlerine gelen yakın dostlarının biri, dayanamadı:

— Eski ferah ve bahçeli eviniz bu acık, loş apartımandan daha iyi idi. eni zengin tasdik etti:

— Doğru..

— Hem de fabrikana daha yakındı..

— Oyle..

— Peki neden taşındınız, oradan?

oca yerine karısı cevap verdi:

— Sokağın adı âdi idi. Takunyacılar

ağı. Halbuki şimdiki daha kibar: Alararay caddesi!..

İlhar

sız hiçbir şey yapamayız. (Samuel Butler)

duruyor, biz geçiyoruz. (Barth)

erdir. (H. W. Beecher)

bedince, nefes alan bir ceset. (Sofokles)

ğurur. (Sofokles)

ışer. (La Rochefocault)

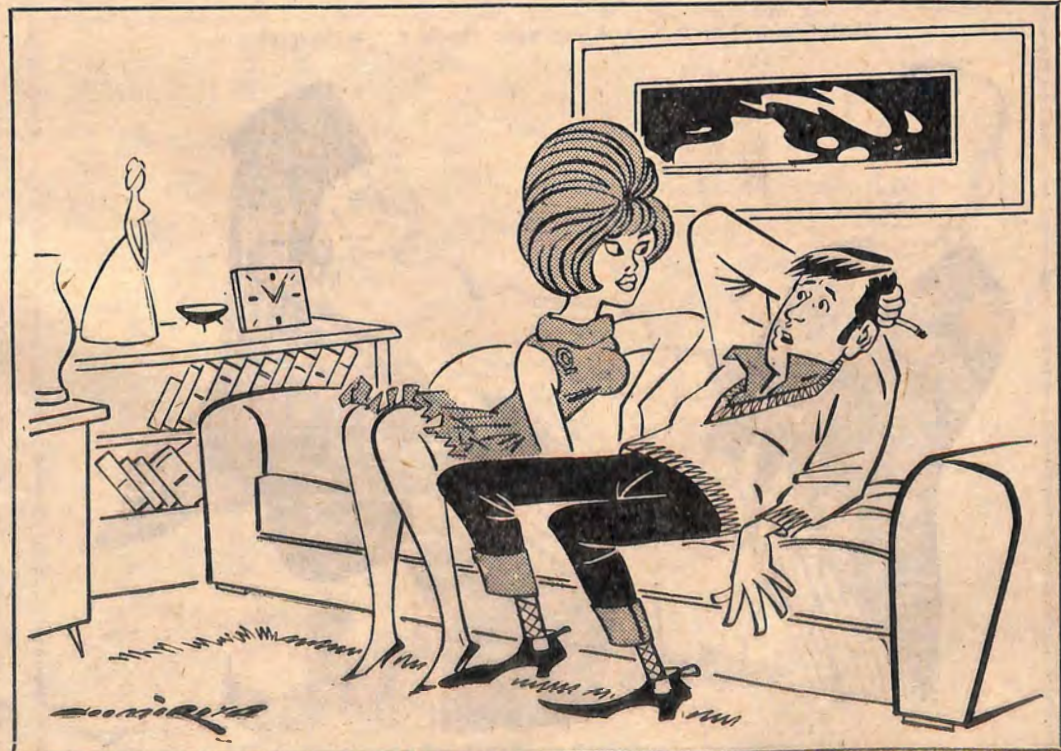
tır ki, bütün canlı yaratıklar

nda kalmıştır. (Nietzsche)

ıtiyaçları vardır. (Cornelle)

ir. (Bacon)

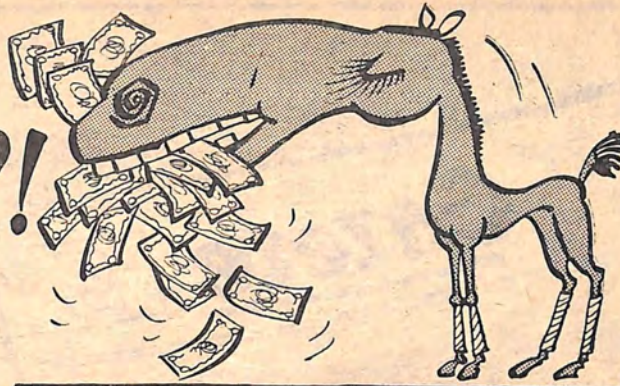
tek hayvandır. (Mark Twain)

— Bak, önceden haber vereyim: Ben yemek pişirmesini bilmem...

— Aman çok iyi... Ben de bulaşık yıkamasını bilmem!

HARÛN-U KEBİR!

ADNAN VELİ

«At yarışlarındaki zevk ve heyecan fırtınası, yarın Hipodromda sizleri bekliyor..»

Semih, bu çağırışı radyo'da sık sık duyduka, yüreği burkulu yordu. Evet, yarın olup da yarışlara gidememesi, bütün hevesinin kursağında kalması, bir dertti. Ama gitmesi de bir dertti. Cebindeki bütün parasını gışelere teslim edip dönmek de, epice firaklı oluyordu.

Kendi kendine çok defa hesaplamıştı:

Bir koşu gününde aşağı yukarı 500.000 liralık oyun oynanıyordu. Bunun yüzde otuzu, yani 150.000 lirası peşin peşin kesiliyor ve Jokey Kulübün kasasına giriyordu. Haftada en az üç koşu günü bulunduğuna göre, yarış meraklılarının her hafta Jokey Kulübe peşin ödedikleri paranın toplamı, 450—500.000 lira kadardı. Bu da her hafta, ortalama 5.000 kişinin muntazaman yüzer lira kaybetmesi demekti.

5.000 kişinin her hafta ödediği yüzer lira, söylendiğine göre, Türkiye'deki at neslinin islahına harcanıyordu. Galiba, Türkiye'deki her şey islah edilmiş, sıra at nesline gelmişti. At nesli de islah edilince, artık yurdun hiçbir derdi kalmıyacak, toprak altında yaşayan insanlar, kâşanelere taşınmış olacak, memleket Cennete dönecekti. Onun için beygir neslinin islahına çok önem vermek gerekiyordu. İşte

bu önemi benimsiyen beş bin kişi, her hafta yarışlara yüzer liralığını muntazaman yatırıyorlar, ertesi haftaların taksitlerinde de küçücük bir aksama göstermiyorlardı.

Semih, gerçeğin böyle olduğunu düşünüyor, ama işin felsefesine girmektense, yarışa 100 lira koyup, 500 lira kaldırmamanın kolayını arıyordu. Bunu bulmak için de yatırımlarını gitgide artırmış, bu yüzden biraz da borca girmişti. Bir gece önce, Radyo'daki çağırışı duyunca, gene dayanamadı, ertesi gün soluğu Veliefendi'de aldı.

O günlük yarışlar epice dolgundu. Favoriler az çok belli olduğu için, Semih sürprize kaçmayı daha uygun buldu.

Birinci çifte bahsin birinci ayağını, direkt tutmuştu. Aşağıda iki ata bağlandı. İlk yirmi lirayı böylece yatırmış oldu.

Atlar padok'a çıkarıldığı vakit, «Jozefin»ın, bir sülünden farksız olduğunu gördü. İçi, umutla doldu. «Jozefin» kazanırsa, büyük sürpriz yapmış olac

cak, ondan sonraki yarışı da «Katej» alırsa, en az kırk liradan on bilettürmüş olacaktı.

Padoktaki atları seyredenlerin gevezeliklerine kulak verecek olsa, zihninin de çelineceğini bildiği için, oradan uzaklaşıp tribüne geldi.

Burada da her kafadan bir ses çıkıyordu. Birisi «Jet, bu koşuyu katiyen vermez» diyor, öbürü «Mihriban, uzak ara birinci olur» diye keramet savuruyordu. Semih, konuşulanlara bıyık altından gülüyordu.

Nihayet atlar, start yerine geldiler. Bir iki dolaşmadan sonra da makineye girdiler. Bir işaret üzerine koşu başladı. «Jozefin» gurubun ortalarındaydı. Ama rahat gidiyordu. «Mercimekli», «Mihriban» ve «Gülöz» birbirlerini boğmaya uğraşıyorlardı. Düzüğe çıktıkları vakit, at neslinin islahına çok düşkün olan seyirciler de bağırmağa başladılar:

— Haydi oğlum Rahmi!.. Dayan... Ayır da gel..

— Resul'e bak Resul'e.. Nasıl da bastırıyor..

— Servet Kaya dıştan geliyor, dıştaaaaaan...

Haykirmalar, tepinmeler, ısıklıklar birbirini kovalarken, Semih'in tuttuğu «Jozefin» birdenbire, beklenmedik bir hücumla geçti ve bütün atları sıyrarak birinci oluverdi. Bu durum karşısında herkes şaşırıp kalmıştı. Semih'in yüzü de heyecandan bembeyaz kesilmişti. Çünkü büyük bir sürprize bağlanmış, böylelikle onu yakalamış oluyordu. İkinci yarışta, Ekrem, ya da Kâzım'ın bindiği atlardan biri gelirse, turnayı gözünden vurdu demekti.

Birinci koşu ile ikinci koşu arasındaki zaman, biraz güç geçti. «Katej» yahut «Malatyalı»dan hangisi birinci gelirse gelsin, Semih epice para kazanacaktı.

Aynı heyecanlarla başlayan ikinci koşu, her saniye değişen durumlarla devam ederken, birdenbire «Hilâlinur» adındaki atın hücumu ile ve umulmadık bir sonuçla bitti. Semih'in yüreği duracak gibi oldu. Ne «Katej» ne de «Malatyalı» birinciğe girememişlerdi. Böylece Semih'in 20 lirası da güme gitmiş oluyordu.

— Ah be Kâzım, diyordu, kendi kendine.. Biraz daha yürüseydin ya..

Çaresizlik içinde, ikinci çifte bahis gişesine sokuldu. 30 lira da bu koşuya yatırdı. «Oldu, bitti, geliyor, bastırıyor, sıkıştırıyor, haydi oğlum..» filân derken, o 30 lira da gitti.

İkinci ikili bahis için 30 lira daha koydu. O da gitti.

Böylelikle Semih'in, son koşuya gelinceye kadar, at neslinin islahı için ödediği para 140 lirayı bulmuştu.

Cebinde, son 10 lirası kaldı. Ama onunla oyun oynamak istemiyordu. Zaten bu 10 liranın 2,5 lirasını, dönüş için dolmuş parası yapacaktı. Ağır ağır Hipodromun kapısına doğru yürümeye başladı.

Evet, bu hafta içindeki zararı 400 lirayı geçiyordu. Her hafta 400 lira kaybetmek, Semih için, altından kalkılabilir bir yük değildi.

Tam kapıdan çıkacağı vakit, içinden bir ses duydu:

— Semih!.. Dur, gitme..

Durdu.. Evet, tuhaf bir şey.. Gaipen biri sesleniyordu ona..

— Semih... Duuuuuur... Ben Harûn-u KEBİR.. Senin üzüntüne derman olmağa geldim.

Bir şaşkınlık çöktü üstüne.. Harûn-u KEBİR... Harûn-u KEBİR... «Allah Allah..» diye mırıldandı.. «Harûn-u KEBİR de nereden çıktı şimdi?»

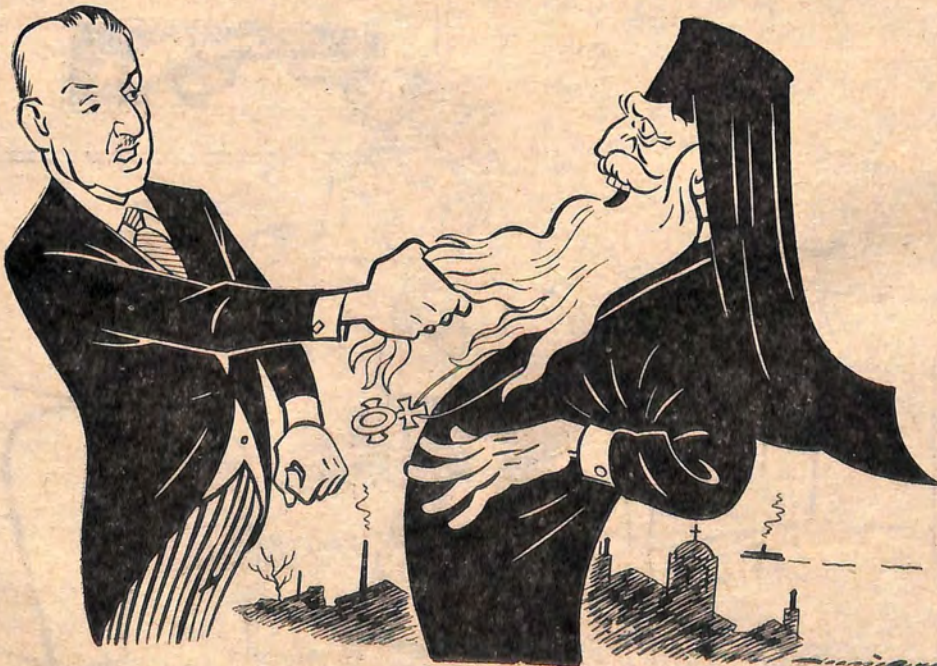
Ama, o içinden gelen ses boynuna tekrarlıyordu:

— Semih, geri dön.. Son on liranı da yatır ve benim söyleyeceğim atların üzerine oynat.. Bütün zararlarını kurtaracaksın..

«Olacak iş değil Yârabbi» diye mırıldandı Semih..

Bilet satış gişelerine doğru yürüdü. Dördüncü ikili bahsin biletleri satılıyordu. Cebindeki programı çıkarıp şöyle bir göz attı. Niye karar vereceğini bilemiyordu. «Acaba 2/7 mi oynat

Müfettişler Fener Patrikhanesine girdiler.. — Gazeteler —

— Bu sefer sakalı ele verdik!

sam?..» diye düşündü. Hârûn-u Kebir'in sesini tekrar duyar gibiydi oldu:

— Hayır Semih.. 2/7 olamaz..

Bilet satış memuruna sokuldu:

— 10 liralık 2/9 verin, dedi.

Ama gene Hârûn-u Kebir karıştı araya:

— Hayır Semih, olmaaaaz.. dedi. O değil.. Ondan vazgeç.. Tam onun yanındaki bileti al..

Gayri ihtiyari sordu:

— 2/10 mu?..

— Evet Semih.. 2/10..

Semih, memura:

— 2/9 istemiyorum, dedi. 2/10 verin lütfen..

Memur, istediğini verdi.

Semih, son 10 lirasını da, Hârûn-u Kebir'e uyararak yarışa yattırması. Şimdi artık dönüş parası da yoktu. Ama, yüreğinde büyük bir rahatlık, biraz da sevinç vardı. Yarışları bırakıp Hipodrom kapısından çıkacağı zaman, gapten bir ses duyması, bu sesin onu geri çevirmesi, oynayacağı atların numaralarını söylemesi, boşuna değildi elbet.. Bir hikmet, bir keramet vardı bu işde..

Yürek rahatlığı ile, gelip tribüne oturdu. Eğer yarış 2/10 kazanırsa, Semih'in 500 lira alması işten bile değildi. Böylelikle bu haftaki zararları çıkmış olacaktı.

Atlar, start makinesinin başına geldikleri vakit, Semih'teki heyecan da belirli şekilde artmıştı. Yüreği küt küt ediyordu.

Nihayet işaret verildi, koşu başladı.

Semih, yarışın sonuna doğru açmak üzere, gözlerini kapadı. Bir süre gürültüleri, haykırımları dinledi. Ama, bir dakika sonra heyecanını yenemedi. Açtı gözlerini.. 2 numaralı at başa geçmişti. 10 numaralı at ise, gerilerdeydi. Halbuki, birinin birinci, ötekini ikinci gelmesi gerekiyordu. Semih tekrar gözlerini kapadı. Yarışın bitimine doğru, atlar toplu olarak hücum ettiler. Seyircilerin bağırma- ları arasında koşu bitti. Semih sonucu görememişti. Yanındaki seyirciye sordu:

— Hangisi kazandı?..

Adam sevinçliydi:

— 2/11 kazandı abicim, dedi.

Gerçekten de biraz sonra, sonuç tablosunda, 2 numaralı atın birinci, 11 numaralı atın ikinci olduğu ilân edildi.

Semih enikonu şaşırılmıştı. Bu oyunu, kendi kafasına göre oynamamış, Hârûn-u Kebir'i dinlemişti. O ne söylediyse, öyle yapmıştı. Sonuç değişik olunca, gözlerini yumdu. Gapteki sese bunu sormak istedi. Mırılta halinde:

— Ya Hârûn-u Kebir!.. dedi. Sen bana 2/10 dedin. Ben de öyle oynadım. Senin dediğin çıkmadı.. Şimdi ne dersin bu işe?..

Hârûn-u Kebir'in sesi bu sefer pek cılız çıktı:

— Tuh beeee!.. Şanssızlık olur- sa, bu kadar olur...

Adnan VELİ

MİLLETLER GÜLÜ YÖR

Hediye

Bir İngilizle, bir İskoç, müşterek arkadaşlarının evlenme merasiminden sonra konuşuyorlardı:

— Merasime yetişemedim, dedi İngiliz. Ama oniki kişilik bir çay takımı yolladım!

— Ben de seyahat ettim dedi öteki, bu hediyemi unutmama engel olmadı, ikiyüz kişilik bir şeker masası yolladım!...

Tünel

Nihayet Manş Denizine tünel açılmasına karar verilmişti. Pek fazla kredi sağlanmadığı için her teklif pahalı geliyordu. Her şeyden ümit kesildiği bir sırada, yaşlı bir adam çıkageldi ve şu teklifi yaptı:

— Sizin istediğiniz tüneli bir milyona yaparım dedi. Oğlum ve ben, birer kürek alıp, birimiz İngiltere, diğeri Fransa kıyısından kazmağa başlayacağız. Karşılaştığımız zaman tünel bitmiş olacak.

— Evet ama, dedi teklifleri inceleyen heyetin şefi, ya karışmazsanız?

Yaşlı adam:

— Zararı yok! dedi, aynı paraya iki tünele sahip olursunuz fena mı?

— Tayyörün yeni mi?..

— Hayır, otuz yıl önce bana palto diye almış annem!

Trompet ve tabanca

Taşranın üçra kasabalarından birinde Léonard içinde, yalnız trompet ve tabanca bulunan bir dükkân açmıştı. Bir hafta sonra, komşusu saatçi sordu:

— Acaip ticaretiniz nasıl gidiyor?

— Niçin acaip oluyormuş?

— Şey yani, birbirleriyle hiç ilgisi olmayan şeyler trompet ve tabanca satıyorsunuz da... Hoş bu beni ilgilendirmez!... Hangisini, trompeti mi yoksa tabancayı mı daha çok satıyorsunuz?

— İkisi de aynı derecede gidiyor, dedi Léonard. Trompet almağa gelen her çocuktan yarım saat sonra biri gelip muhakkak tabanca istiyor!

Büyük kulüpler borç içinde. — Gazeteler —

— Bu küçük çocuğu sağ açık olarak oynatmak mecburiyetindeyiz, top onun!

Para

Federal polis teşkilâtından bir grup kalp para basan bir şebekeyi yakalamış, yığınla kâğıt paraya el koymuşlardı. Polislerden biri durumu telefonla merkeze bildirdi:

— Onları kısı kıvrak yakaladık şef! 100 dolarlık 1000 tane banknot ele geçirdik!...

— Bravo!!

— Size hemen bu kupürleri getireyim!

— Acelesi yok! Hem cüzdanınızda 100.000 dolar taşıyarak hayatınızı niçin tehlikeye atıyorsunuz? Taklitler muvaffak olmuş mu?

— Tam mânâsıyla!...

— Öyleyse posta havalesiyle yollayın!...

Felâket!

Yolda karşılaşmışlardı. Biri ötekine:

— Yeni ne var, ne yok?

— Felâket! Karım beni aldatıyor!

— Sana «Yeni bir şey var mı?» diye sordumdu.

Rekor

Ses duvarını aşan uçağın pilotu, son dakikada kendini aşağı atmağı başarır. Mucize kabilinden, köyün birinde, bir meyva bahçesine düşerken, paraşüti elma ağacına takılır. O'nun sesine, köylü koşar, gelir. Pilot heyecanla:

— Bir rekor kırdım! der.

— Muvaffak da oldunuz der köylü. Daha önce çıkmadan, ağaçtan inen tek insansınız...

Paşazade geliyor

Dasdana Kadri, kanbur omuzuna eski elbiseler, giyilmiş çamaşırlar asmış, bir elinde bir çift kullanılmış terlikle bir güneş gözlüğü, öbüründe havlu ve bir dolmakalemle, karantina koğuşunun koridoruna girdi, humhum sesiyle bağırmağa başladı:

— Hırsız kardeşlerim, yankesici arkadaşlarım, dolandırıcı dostlarım, yolbağı, kalpazan, tırnakçı, papelci, üçkağıtçı, kaldırımcı, kapkaççı yoldaşlarım! Dasdana Kadri geldi kardeşlerim... Haniya, böyle bir havlu, halis Bursa malı, var mı isteyen? Güneş gözlüğümüz de var... Romatizması olanlara uzun fanila don da var, halis tiftik yünündendir... Duyduk duymadık demeyin sonra, Dasdana Kadri, duymayan kalmamış... Haniya var mı böyle bir rugan terlik isteyen? Bunu almayan ya parası yoktur ya aklı... Kelepir mallar Dasdana Kadri'de... Bedavadan ucuz bunlar... Hırsız kardeşlerim, yankesici, soyguncu, yolbağı arkadaşlarım... Hani benim babacım yavrularım, neredesiniz?.. Dasdana Kadri geldi gidiyor; bakın da almayın, bunların bakması parasız kardeşler...

Cezaevinin eskicisi kanbur Dasdana Kadri'nin humhum sesi, sanki sarnıç dibinden geliyormuş gibi, karantina koğuşunun uzun koridorunda boğuk boğuk yankılanıyordu. Her zamanki satış çığırtkanlığına aldırış eden olmayınca Dasdana Kadri ilgiyi üstüne çekmek için:

— Duydunuz mu heeey!.. diye ortaya seslendi.

Kapıları koridora açılan «loca» lardan en dipteki locada kumar postası kurulmuştu. Kumarcılardan mano toplayan Anasın satan Süleyman başını kapıdan uzatıp bağırdı:

— Ne ulan gene Dasdana? Çekmişsin beyazı (eroini), ortaklık dümdüz... Kafa ütileyip durma bakalım...

— Aman ağam, haberler var, haberler...

— Yumurtla bakalım...
— Paşazade geliyor...
— Ne? Paşazade mi?
— Ta kendisi...

Haberi duyan öbür localardakiler de koridora dökülüp Dasdana Kadri'nin çevresinde toplandılar.

— Demel...
— Sahi mi?
— Gene enselenmiş ha?

Dasdana Kadri, dipteki locaya girdi, alt ranzaya ilişti. Çevresindekilerin merakını uyandırılmaktan memnun, şişinerek konuşturu.

— Dünyadan haberiniz yok, uyuyorsunuz be... Bütün akşam gazeteleri yazıyor arkadaş; Paşazade piyastos olmuş, poz poz resimleri var gazetelerde. O pozları gören Paşazade ineğini ya bakan sanır ya da büyükelçi...

Demin kapıaltına gitmiştim, Zekeriya Baba gazetelerde Paşazade'nin resimlerini görünce «Bu sütübozuk tahlile olurken, bir aya kalmaz dönersin kürkçü dükkânına demiştim, dediğim çıktı işte...» dedi.

Anasınısatan Süleyman:
— Bu sefer hangi iştenmiş? diye sordu.

Ayiboğan Murat:
— Ya hâkimlik etmiştir gene, ya da valilik... dedi.

— Yok canım, eski rüzgârı kalmadı artık Paşazade'nin, iyicene kulakları düştü. Babasının eski tanıdığı bir doktorun muayenehanesine gitmiş, birkaç kuruş yardım istemiş...

— Yani dilenmiş açıkçası...
— Ulan Paşazade ölür de dilenmez be...

— Bana ne yahu, gazeteler öyle yazıyor...

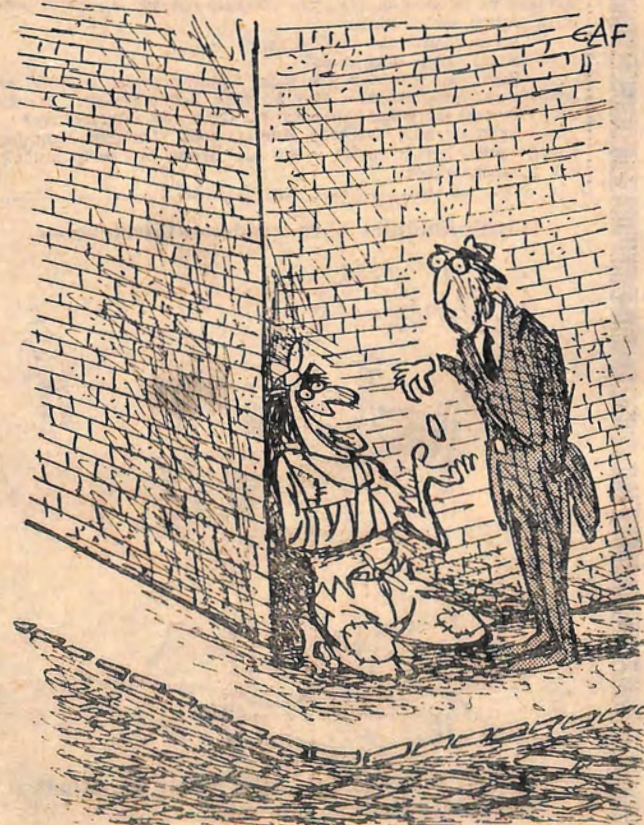
— Gazetelerin «Allah bir» dediğine inanmıyacaksınız...

— Orası öyle ama arkadaşım, ateş olmayan yerden duman çıkmaz. Gazetelerin yazdığına göre, doktor birara dışarı çıkınca odadan, seninki gümüş cıgaralığı koltuğunun altına zula edip...

— Yürümüş ha?..
— Sonra satarken enselenmiş inek...

— Vah vah... Acıdım ulan... Şeytana madikatan Paşazade altmışından sonra kaldırımcılığa mı başlayacaktı be... Tüh...

Bir dilenci, ailesine 10 bin lira miras bıraktı.. —Gazeteler—

— Bana da babamdan bu köşe miras kaldı!

TEK DELİK

— Morukladı da artık kafası çalışmıyor...

— Öyleyse ya bu gece, ya yarın düşer buraya...

Dasdana Kadri, haberi öbür koğuştaakilere yetiştirmek için, humhum sesiyle bağıra bağıra seğırtti:

— Hırsız, uğursuz kardeşlerim, yankesici arkadaşlarım! Kaldırımcı, karmanyolacı, papelci, üçkağıtçı, tırnakçı, sahtekâr zenat-kâr, babacımçı yavrularım! Haniya maldan anlayanlar, Dasdana Kadri geldi... Var mı böyle bir ipekli pijama isteyen?

Cezaevlerinin gediklisi Paşazade, yüzleştirilmek «müvacehe» için İstanbul'da karakoldan karakola beş gün dolaştırılırken, cezaevi çalkalanıyor, onun akıl almaz serüvenleri dilden dile dolaşıyor, ballandırılarak, abartılarak anlatılıyordu.

Şubatın erken inen puslu, ıslak, soğuk bir akşamında, cezaevinin kırmızı arabasından inen tutuklular arasında Paşazade vardı. Elleri kelepekli tutuklular sırayla cezaevinin demir kapısından kapıaltına girdiler. Jandarmalar, kelepeklerini çözdük-

leri tutukluları birbir sayarak başgardiyana teslim ettiler. Kapı gardiyanı Zekeriya Baba, tutukluların üstbaşlarını alışıktan elleriyle arıyor, biyandan da onlarla gevezelik ediyordu. Arama sırası Paşazade'ye gelince, yaşlı gardiyan ünlü sahtecinin boş-böğrüne bir dirsek atıp:

— Ulan godoş, ulan kartaloş, dedi, dönüp dolaşıp gene körkçü dükkânına düştün düzüü!

Paşazade son derecede ciddi görünüşünden hiç umulmayan bir yivşiklikle Zekeriya Baba'ya sırnaştı:

— Hasretinize dayanamadım Zekeriya Babacım... Bileti gidiş-dönüş almıştım... dedi.

Böyle söyler söylemez, suratındaki yivşik gülümseyiş birden dondu, yine ciddileşti.

Kapı gardiyanı, Paşazade'nin deri bavulunu da aradı. Sonra cüzdanından çıkardığı paraları saydı: yüz lirayla biraz bozuk para...

— Ulan kartaloş, zulanda başka paran var mı?

— Yok namussuzum, hepsi bu...

— Bu sefer tiril düştün içeri... — Öyle oldu babacım...

Parası az olduğundan, kapı gardiyanı emanete almadı, üstünde bıraktı.

Kalantor bir devlet adamı görünüşündeydi. Burada onu tanımayan biri görse, en azından cezaevini teftişe gelmiş bir savcı sanabilirdi. Siyah fôr şapkasıyla, şakaklarında yarından çok ağarmış saçları, ciddiliğini daha da artırıyordu. Üstünde deve-tüyü renginde, yumuşak tüylü bir palto vardı. Kahverengi deri eldivenleri paltosunun cebinden görünüyor. Koyu renk pantolonu ütülü, ayakkapları pırlırlı boyalıydı.

Tutukluları önce cezaevinin berber salonuna soktular. Paşazade ordakilere göstermemeye çalışır gibi yapıp büsbütün göstererek iki tane on liralığı tutuklu berberin beyaz gömleğinin cebine bıraktı. Gözucuyla iki onluğu görmüş olan berber şaşırıldı. Paşazade'nin saçlarını özenle tıraş etti.

Berberden çıkanlar cezaevi hamamının soyunma yerinde soyunuyorlardı. Üstlerinde ne varsa çıkarıp anadandoğma çıplak kalkanlar hamama sokuluyordu. Yere yığılı elbise ve çamaşırlar ayrı ayrı bohçalanıp etüve atılıyordu. Paşazade gözle kaş arasında etüvelcünün eline de iki tane on liralık sıkıştırdığı için onun elbiseleri etüve sokulmamıştı. Paşazade, hamamcı tutukluya da on lira verdi.

Yıkanan tutuklular, etüvden çıkmış buruş buruş elbiselerini giyerlerken, Paşazade onlardan

KURBAN

Yaşamak san'atı

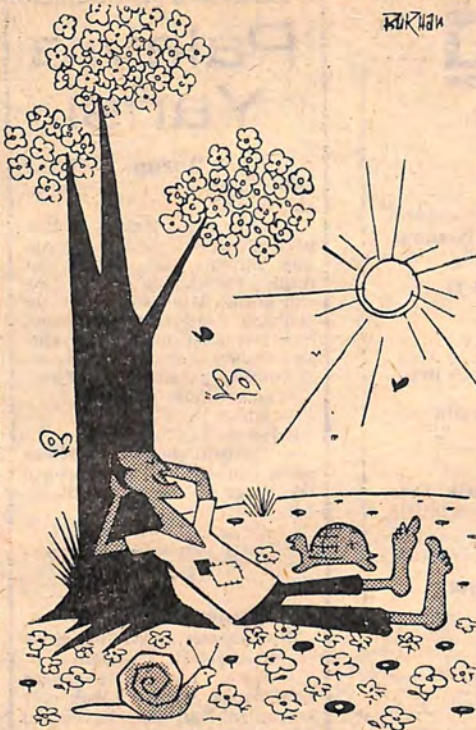
Yaşamak san'atı'nı herkes bir çeşit anlar:
Kimi seyran zanneder, kimi ikbal yarışı...
Fazilet bahçesinden bir çiçek koparışı
Hayatının en büyük saadeti sayan var...
Yaşamak san'atı'nı herkes bir çeşit anlar...

Susturabilen için vicdanının sesini,
Parayla yapmak kolay ömrün felsefesini...
Denk tutmağa lüzum yok ahlâkın kefesini:
Bir yanda soyulanlar, bir yanda da soyanlar,
Yaşamak san'atı'nı herkes bir çeşit anlar...

Gerçekte çözülmesi gereken mes'ele şu:
Kimini tatmin eder midesinin doyuşu;
Kimini de, bir kalbe bir muhabbet koyuşu...
Buna göre tütüyor tütüsüler, buhurdan'lar...
Yaşamak san'atı'nı herkes bir çeşit anlar...

Şahap GÜRSEL

(*) Benden bana sitem'i okuyanlar, bu
şiiirin neden yazıldığını kolayca
seğeceklerdir. S. G.

Uyanan tabiat — Aaa! İnsanlar hâlâ
uyanmamış!..

Kız — Zengin mi? Fakir mi?..
Zengin mi? Fakir mi?..

önce davranıp, temiz elbiselerini giymiş, yolaçan meydanının arkasından karantina koğuşuna yönelmişti.

Ettüvden çıkan çamaşır ve elbiselerin kir, yağ kokusu, ettüvün ve hamamın ıslak buğusuna karışıp yivş yivş tütmekeydi. Ölü gözü gibi sönük yanan lâmbalar, loşluğu ve pisliği daha da arttırmaktaydı.

Karantina koğuşundakiler, yeni gelen tutukluları karşıladılar. Önden giren Paşazâde'yi çayocağı olan ilk hücreye almışlardı.

— Geçmiş olsun Paşazâde...

— Hoşgeldin Paşazâde...

Kahveocağının önündeki post üstünde oturan Anasınısatan Süleyman, ocakçıya:

— Birer çay yap bize, demli olsun... dedi.

Kahveocağının bulunduğu locada, Paşazâde'yi eskiden tanıyanlardan on kişi kadar itibarlı tutuklulardan vardı; öbür meraklılar, kapı ağzında koridorda toplanmışlardı.

Paşazâde'nin kargaburnunun iki yanında çivibaşı kadar küçük, çakım çakım çakan alevli siyah gözleri, baktığı yerde bir saniye ya duruyor ya durmuyor, sürekli fıldır fıldır dönüyordu. Bu sivri bakışlı küçücük gözleri hiç yaşlanmamıştı. Sanki on yaşında afacan bir çocuğun gözleriyle bakıyordu çevresine; gözleri çocuktu ama, hiç de sevimli değildi. Başını hiç çevirme-

den sinsi ve hayin bakışlarını fırfır döndürüp duruyordu. Karşısındakine güvensizlik veren gözlerine karşılık, sessizliği, tane tane konuşurken sesinin tokluğu, ağır davranışı da insana güven veriyordu.

Çayı içti, bardağı bırakırken tepsiye bir eli liralık koydu, ocakçıya:

— Eline sağlık aslanım, çayların tavşankanı... Hele birer çay daha demle bize...

Eskiden tanıyanlar, Paşazâde'nin cezaevine her düşüşünde para savurduğunu bildiklerinden pek keyifliyidiler.

Paşazâde kendisine gösterilen locaya girdiğinde pantolon cebinde yalnız bozuk paralar kalmıştı. Koridordan geçip, keskin sidik kokulu helâlardan birine girdi. Orda cebindeki bozuk paraları saydı; üçyüzseksenbeş kuruşu kalmıştı.

O gece Paşazâde yemek yemeyecekti.

Koridorda oynayan tutuklu çocuklardan birine iki paket köylü, bir paket de Boğaziçi sigarası aldırdı.

Locada tek ranza vardı. Ranzanın üstünde bir yayından sarkık genç bir gazeteci yatmaktaydı. Paşazâde'nin yeri ranzanın altıydı.

Gazeteci, akşam yemeğine buyur ettiği zaman Paşazâde:

— Afiyet olsun efendim, dedi, ben dışarda yemiştım...

Gazeteci ranzanın üst katındaki yatağında akşam yemeğini yerken, Paşazâde de, altta bir köylü sigarası paketindeki bütün sigaraları düzenle tek tek ortalarından ikiye ayırdı.

Gazeteci yemeğini bitirince Paşazâde ona Boğaziçi sigarası paketini uzattı:

— Buyrun efendim...

Çakmağını çaktı, genç adamın aldığı sigarayı yakarken, ona belli etmeden kendisi de pijamasının cebinden aldığı yarım köylü sigarasını ağızlığına geçirdi.

«Şambaba» yüzünden

Pek şaşacakmış ama, kim olduğunu kendim bile şaşırdım. Yıllarca hep başkaları olarak yaşadım, kendimi bulamıyorum şimdi. Gerçek kimliğim nedir benim? Birisi arkamdan «Ahmet!» diye seslense, «Ali!» diye seslense, bana diye dönüp bakıyorum. Ağırceza mahkemesi üyesi Safvet Bey miyim? Mufettiş Rıza Bey miyim? Doktor Mazhar Bey miyim? Yoksa yüksek mühendis Rifat Bey miyim?

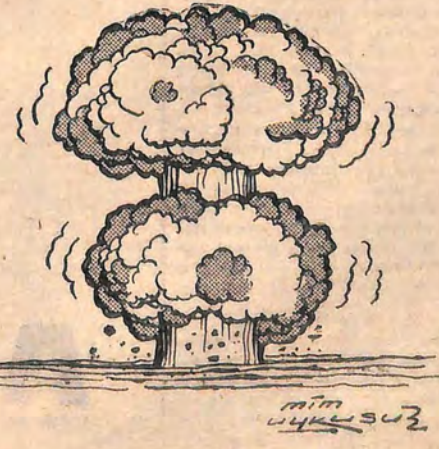
Her insan, beğense de beğenmese de kendi hayatını yaşar, ben herkesin, başkalarının hayatını yaşadım, yalnız kendi hayatımı yaşayamadım. Kendim yokum ki ortada... Ben beni bulamaz oldum.

En olmayacak şeyler, en önemsiz olaylar insanın hayatını en olmadık biçimde değiştiriyor. Yolda giderken ayaklarımız bir taşla takılıp, ya da su dolu bir çukura girip düşüyoruz. Bacağımız acıyor. Düştiğimiz yerden kalkıp acıyan bacağımızı ovalayana kadar birkaç dakika geçiyor. Sonra yürütüyoruz. Karşımıza bir tanıdık çıkıyor. Bizi bir yere götürüyor. Göttürdüğü yerde bir kıza tanışıp ona âşık oluyoruz, kızla evleniyoruz. Ne dersiniz buna? Ayaklarımız taşla takılıp, ya da çukura girip birkaç dakika orada geolkmeseydik, o tanıdık oradan geçip gitmiş olacak, onu görmeyecek, o kızla tanışıp evlenmiyecektik.

Diyelim, en olmadık bir zamanda sizi bir an sokmasından ötürü, hayat çizginizin nasıl değişebileceğini hiç düşündünüz mü? Hepimizin hayatı böyle birtakım entipüflere dayanıyor.

(Devamı var)

Dünyada doğum artışı, atomdan tehlikeli imiş... — Gazeteler —

— Galiba birisi doğurdu!

Sarhoş Yolcu!

SABAHIN erken saatleriydi. Üç adam, gardaki memura Londra treninin kaçta geleceğini sordu:

— Çok sık tren var, dedi şef, saatte iki tane: 2 ve 32 geçe. İlki 8.12 geçe kalkacak. İkinci 8.32 de. Böylece gece yarısına 12 yi 32 ye kadar devam edecek.

— Çok iyi, dedi, adamlar, saat sekize çeyrek var, daha birer bardak viski içebiliriz.

Garın kahvesine girdiler, her biri birer kerre ismarlayınca üç bardak içki devirmiş oldular. Bunun tabii sonucu olarak da 8.02 trenini kaçırdılar. Hiç ehemmiyeti yoktu, hemen arkasından 8.32 treni olduktan sonra! Ama saat 8.32 de aynı şey tekrarlandı. Öğleyin de adamlar gene garın kahvesindeydiler, ama sabaha nazaran biraz daha neşeli olarak...

Gar şefi kahveye girip de o üç kafadarın hâlâ orada oturduklarını görünce, biraz tehditkâr:

— Dikkat edin, dedi. Öğleni et-tiniz. Ötünüzde bir öğleden son-ra ar. Son trenin de 12.32 de gittiğini unutmayın.

Sarhoş kafadarlar bu lâfa içten gülmekle kalmayıp, birer bardak viski ismarladılar.

Öğleden sonra bu minval üzere geçti, akşam oldu. Saat 12 ye 10 kala gar şefi kahveye geldi, onları gene viski bardakları önünde, ama bu sefer iyice zom olmuş görünce; ciddi bir tavırla:

— Bana bakın! dedi. Muhabbetiniz oldukça uzun sürdü sanırım. 12.02 de kalkanı kaçırdınız. Bir tane treniniz kaldı.

Üçü birden:
— Tamam şef gidiyoruz artık.. dediler.

Ve neşeli neşeli lâfave ettiler:
— Şef, müsaadenizle son birer bardak içelim...

Saat yarımında hâlâ onları peronda göremiyen, şef gazinoya koştu, tartaklaya tartaklaya yerlerinden kaldırdı.

Sendeleyerek perona geldiklerinde, son tren hareket etmek üzereydi. Şef bağırdı:

— Haydi binsenize sarhoşlar!

Ama tren hareket etmişti bile!.. İçlerinden ikisi kendilerini trenin basamağına atmağa muvaffak oldu. Ama üçüncüsü onlara yetişmek için bir hamle yapmasıyla kendini taşların üzerinde bulması bir oldu.

Giden son trenin ardından üzüntü duyacağı yerde, kahkahalar atmağa başlayınca, istasyonun emektar şefi, çok kızdı, treni kaçırın sarhoşun yanına yaklaştı, ayağa kaldırdı ve:

— Doğrusu, dedi, bu kadar aptal olabileceğiniz hiç aklıma gelmemişti, bütün gününüzü burada geçirdiğiniz halde, Londra'ya giden 34 trenin içinden bir tanesine bile yetişemediniz. Bütün bunlar devirdiğiniz sayısız viski kadehleri yüzünden oldu. Şimdi son treni kaçırdığınız halde, gülmekten başka bir şey yapmıyorsunuz.

Adam hicrikliklerini zor zapt ederek:

— Ben niye gültüyorum biliyor musun şef, dedi, Londra'ya gidecek olan bendim, o iki arkadaşım geçirmeğe gelmişlerdi benil..

Çeviren :
Tomris Seçgir

● Haftalık Siyasi Mizah Mecmuası ●

SAHİBİ :

Ergin Ortaç

İDARE YERİ :

Divanyolu Klodfarer caddesi,
No. 8-10 Daire: 3. İstanbul

Yazı işlerini fiilen idare eden:

Kadri Yurdatap

Telefon : 22 18 11

Dizildiği ve basıldığı yer:

Akbaba Matbaası

İLAN FİATİ :

Kapak içi, santimi 20 lira,

iç sayfalar 30 liradır.

Sekreter: Selâmi M. Yurdatap

Abone bedeli: Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllık 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilecek abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

Bu gazete Basın ahlâk yasa-sına uymayı taahhüt etmiştir.

Fiatı : 100 kuruştur.

* Fevkalâde
apartman daireleri

* Çeşitli, zengin
para ikramiyeleri

AKBANK

Vadeli her 100, vadesiz her 200 liraya ayrı bir kur'a numarası

(AK-96)

Palavra Yarışı

Burun

Palavracının biri arkadaşına anlatıyordu:

— Dün gece Cyrano de Bergerac'ı görmeye gittim, şu adamın burnunu bir mesele yapmışlar, halbuki hiç o kadar büyük değil!.. Ben gençliğimde bir delikanlı tanyorum, işte onun-kine büyük burun derler, ama ne burundu azizim... Üstünde yedi papağan yanyana durabiliirdi.. Arkadaşı lâfını kesti:

— Amma da attın yahu!..

Palavracı başını salladı:

— Haklısın, bir mübalâğa ettim galiba, yedinci papağan tek ayağı üzerinde durabiliyor-du!..

A. Can

İzmir — Karşıyaka

Siddetli soğuklar

Bir Kanadalı ile bir Rus iddia-ya girmişlerdi: Kanadalı:

— Bizim memleketin kuzey taraflarında o kadar soğuk olur ki çaydanlıktan akan kaynar su bile donar.

Rus alay etti:

— O da bir şey mi. Ben bir kere Sibirya'da yüksek bir yer-den aşağı atlıyordum, havada dondum kaldım...

Kanadalı şaşır:

— Nasıl olur, böyle bir şey çekim kanununa aykırıdır.

Rus gülerken:

— Kardeşim dedi, amma ka-lın kafalıymışsın haaa...

O havada çekim kanunu kalır mı? O da donmuştu.

Aykut Ülge

17. sokak No: 70/6

Bahçelievler—Ankara

Çamur deryası!

İran'da seyahat eden İngiliz turisti, kendisine rehberlik eden İranlıya yolların çamurlu olu-şundan şikâyet edince, İranlı:

— Bizdekine çamur denmez asıl çamuru sizin memlekette gördüm, bundan iki yıl önce Londra'ya gitmiştim, yolda gi-derken bir şapka gördüm, bas-tonumla kaldırdım etrafta sahl-bini ararken boynuna kadar çamura batmış bir adam, şapka-nın kendisine ait olduğunu söy-leli. Ona yaklaşıp: «Bu ne hal, çamura batmışsınız, size yardım edeyim mi?» diye sordum. Adam: «Batmak da söz mü, dedi. Ben otobüstün üçüncü katında seya-hat ediyorum.»

A. Ersan

Sultanahmet Akbıyık Cami
sokağı No: 5 — İST.

Kıvılcım!

İki arkadaş bir kömür ocağı-daki patlamadan konuşuyorlar-dı, Kaya:

— İşcinin biri kazmayla kö-müre vurunca kıvılcım çıkmış ve gaz infilâk etmiş diyorlar..

Palavracılığıyla tanınmış olan arkadaşları Sadık lâfını kesti:

— Hayır, öyle değil, dedi, ocak-ta iki işçi kavgâ etmiş, biri öte-kine kuvvetli bir yumruk sallamış, gözünden çıkan kıvılcım-lar patlamaya sebebiyet vermiş..

Cevat Deniz

Hükümet Konağı civarı Yavuz
sokağı No: 18 — Gaziantep

TARASKONLU TARTAREN

Alphonse Daudet'den "BULENİ
Resimleyen: SEREN"

115

115 Ertesi gün, erkenden, cesur Tartaren ve ondan aşağı kalmıyan prens Grégory, peşlerinde yarım düzine zenci hamal olduğu halde şehirden çıkıyorlar ve yasemin, keçiboynuzu, yabancı zeytin ağaçları ile gölgelenen güzel bir tepeden, çöllere açılacakları vadiye doğru iniyorlardı. Büyük Tartaren gibi tepeden tırnağa silahlı olan prens Grégory, başına tuhaf bir şapka geçirmişti. Sırma şeritli, gümüş telli ve meşe yaprakları ile motiflenmiş gösterişli, renkli bir şapka idi bu. Prense sahte bir Meksika generali veya Balkan kasabalarında rastlanan istasyon müdürü tavrını veriyordu bu şapka.

118

118 Prens, koca bir tencerede bir parça kavurma eritmeye boş yere uğraştıktan sonra «Bu zenci hamalları def etmekten başka çare yok» dedi. En iyisi ilk rastladıkları pazar yerinden birkaç merkep satın almak olacaktı. Gel gelelim Tartaren Cezayir'de vurduğu ilk avının hâtrası ile kulaklarına kadar kızarak buna şiddetle itiraz etti. Sonra, riyakâr bir ifade ile «Hem o küçücük hayvanların bütün eşyâmızı taşıyabileceğine nasıl iltimal veriyorsunuz?» diye ilâve etti. Daha çok şark'a yakışan bir şey istiyordu Tartaren: Meselâ bir deve!

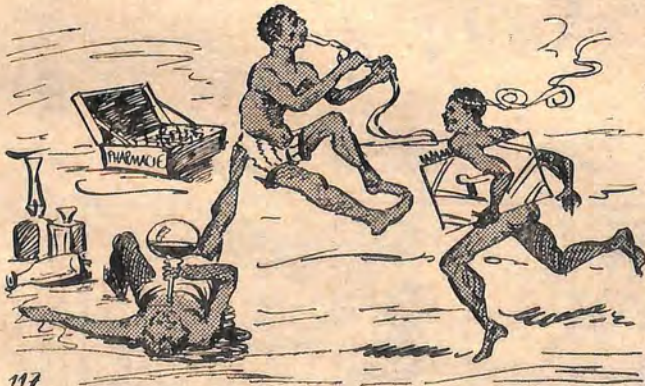
116

116 Prens, ikide bir ceketinin kolu ile bu haşmetli şapkayı parlatıp durdukça, Tartaren'in merakı büsbütün artıyor, mahcubiyetle bu şapkanın önemi hakkında prensten bilgi istiyordu. Prens «Afrika'da rahat gezebilmek için çok lüzumlu bir serpuştur bu» cevabını vermekle yetiniyordu. Esasında bu, Fransız lejyonierlerinin, baldırı çıplak çöl adamlarını tesir altında bırakmak için, gösterişli kıyafetlerinin tepesine ilâve ettikleri renkli ve askeri bir şapka idi. Cezayiri idare etmek için kafanın içindeki bilgiden çok, dışındaki bu şapkanın rol oynadığını da Tartaren'den başka bilmeyen Avrupalı kalmamıştı artık.

119

119 Prens cenapları «Kolay, dedi, deve istediğiniz kadar.» Ve Arap çarşısına gitmek için derhal yola koyuldular. Çarşı birkaç kilometre ötede, Şelif nehri sahilinde idi. Orada güneşin altında bağırıp çağırın, zeytin küpleri, bal torbaları, zahire çuvalı ve yüzlerce çeşit ıvır zıvır arasında gürültülü bir alış veriş vardı. Yırtık pırtık kıyafetli binlerce Arap büyük ateşlerin etrafında karınlarını doyurmak için keçi kızartıyor, sonra kızaran parçaları kapış kapış, bağıra çağıra yemeğe çalışıyorlardı. Toprakta akrepler, köpekler, leş kargaları, sonra sinekler, sinekler...

117

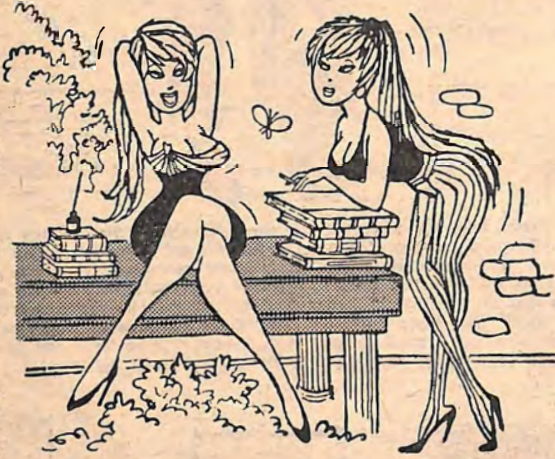
117 Geçtikleri yerlerde, bir yandan bu şapkaya gösterilen iltifatlar artarken, bir yandan da medeniyetle aralarındaki mesafe git-tikçe açılıyordu. Çıplak ayaklı hamallar maymun haykışları ile taş-tan taşta sıçrarlarken silah ve cephaneye sandıkları şakırdıyor, yerliler kervanı yerlere kapanarak selâmlıyorlardı. Yolculuk iyi geçecekti, gece bazı aksilikler olmasaydı. Meselâ eczane sandığını taşıyan zenci ilâhın sarğı bezlerini gizlice yemeğe kalkmıştı. Bir diğeri kâfurulu rakıdan kütük gibi sarhoş olup sızmıştı. Başka biri de seyahat albümündeki resimleri mukaddes tasvirler zannederek albümle birlikte sırta kadem basmıştı.

120

120 Bulunmayan bir şey varsa, o da Prensin kolay, istediğiniz kadar bulunur dediği develerdi. Saatlerce, binlerce arabin arasında başları dönünceye kadar dönmüşler, fakat bir tek deveye rast gelmemişlerdi. Nihayet, belki büyük bir şans eseri olarak, muhabere lejyonierlerinden birinin başından savmak istediği bir deve bulabildiler. Bu, tam bir çöl devesi idi. Uzun ağıklar sonucunda adamaklılı eriyerek yumuşayan görgücü, cılız kaburgalarının üstünden eski bir keçe parçası gibi sarkmış, mahzun bakışlı, üzgün tavırlı, yorgun duruşlu, yoluk tüylü, ince boyunlu zavallı bir deve. Tartaren bu hayvan-cığı o kadar güzel buldu ki, sarılıp öpmemek için kendini güç zaptetti. (Devamı var)

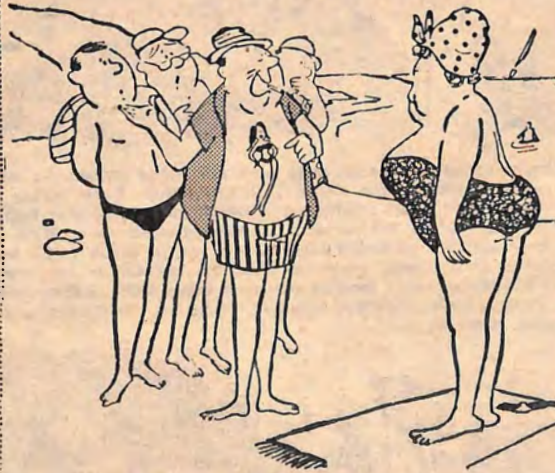
Dünya KARİKATÜRLERİ

-ARKADAŞLARIM RAHAT BIRAKIRLARSA, BU SENE ÇALIŞIP İMTİHANLARA GİRMEK İSTİYORUM...

-ORASI ÇOK PAHALIDIR BAYAN... BENİ DİNLERSENİZ, YAZ TATİLİNİZİ BEDAVADAN EVİMİN TERASINDA GEÇİRİRİZ!

-ARKADAŞLARA "BU KARIMIN RESMİDİR", DEYİNCE HERŞİ SENİ YAKINDAN GÖRMEK İSTEDİLER ...

-ASKIM KOPTU, BİR TOPLU İĞNE VAR MI?
-VAR, ŞİMDİ KOCAMLA GÖNDERİRİM...

YAZISIZ

SANA'lı bir dilim.... ...sıhhat ve güç verir.

Çünkü SANA bol vitaminlidir.

Dikkatle seçilmiş en iyi nebatî yağlarla yapıldığından besleyici ve sıhhiştir.

Gelişme çağında olan çocuklar SANA'yı seve seve yerler.

Bundan dolayı, SANA'lı nefis bir dilim, herkesin aradığı en iyi gıdadır.

Sana

Ağıza tat, vücuda sıhhat!

5651 H

(İlâncılık: 6299-97)

REKLÂMINIZI
GAZETE VE DERGİLERLE
DEĞERLENDİRİN!

BASIN İLÂN KURUMU

YURT İÇİ VE YURT DIŞI REKLÂMLARINIZ İÇİN
HİZMETİNİZDEDİR

Genel Müdürlük :

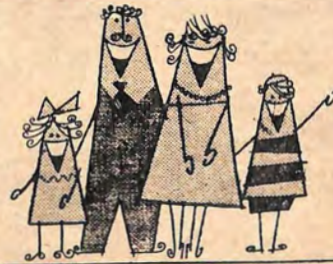
Cağaloğlu, Türkocağı Caddesi No. 1
İstanbul

Telefon : 27 66 00 - 27 66 01

Telgraf adresi : BASINKURUMU

(Basın: 6221-98)

Florürlü diş macunu

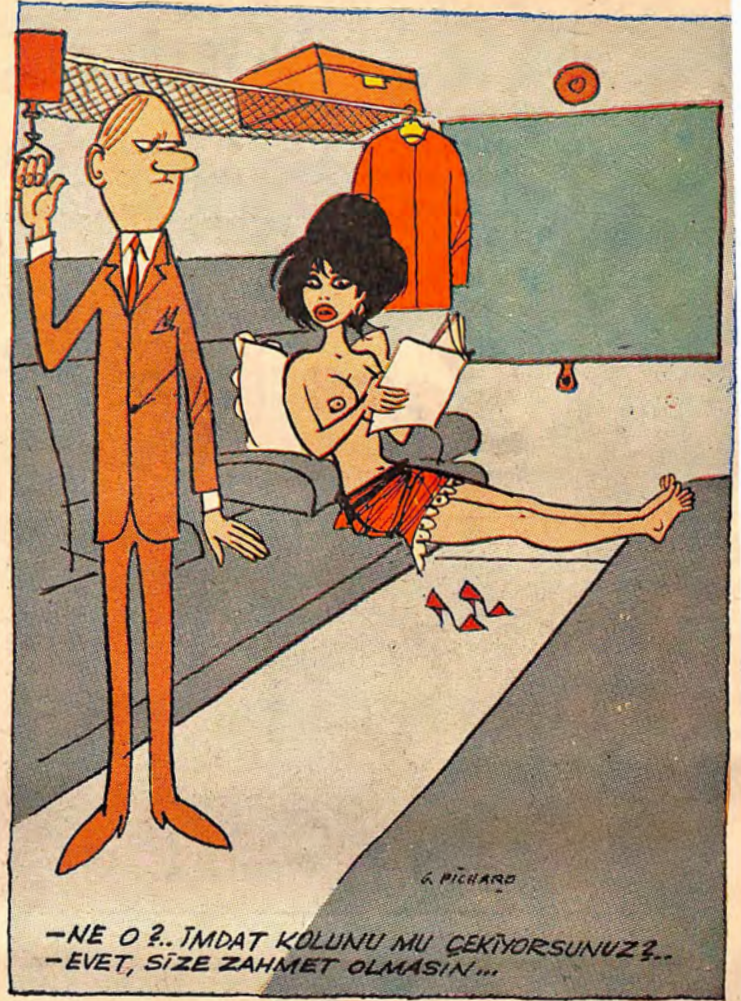
Diş etlerini kuvvetlendirir.
Diş minelerini sertleştirir.
Çürümeleri önler.

(Radar Reklâm: 17-99)

Akhaha

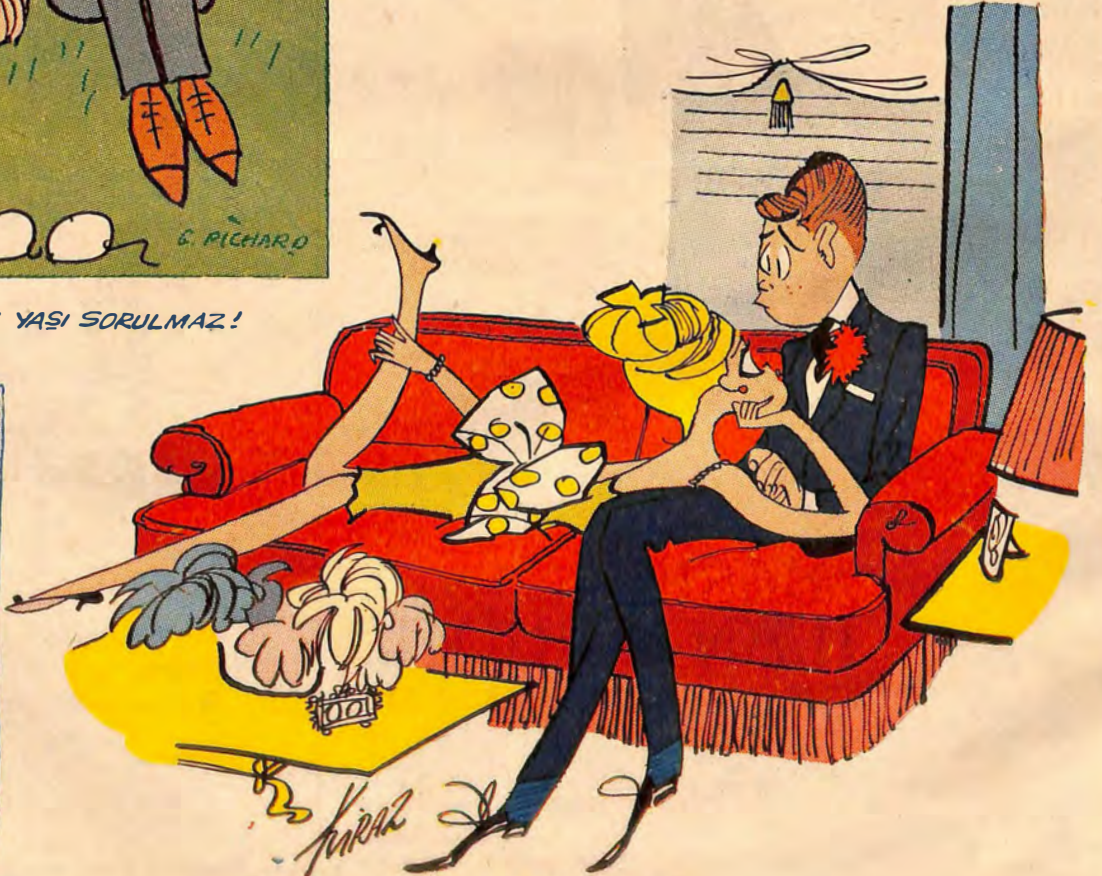
-YAŞINIZ BAYAN?
-AYIPTIR,,, KADINLARIN YAŞI SORULMAZ!

-NE O ?.. İMDAT KOLUNU MU ÇEKİYORSUNUZ ?..
-EVET, SİZE ZAHMET OLMASIN...

-EVDE HEP BÖYLE Mİ DOLAŞIR ?..
-EVET, ÇIPLAKLAR KAMPINDAN ALDIK!

-NE ZAMAN EVLENECEĞİZ JORİ ?..
-NE ZAMAN İYİ BİRER KISMET BULURSAK...